

Concept-verslag raadsvergadering 20 december 2022

<p>Aanwezig: Voorzitter Mevrouw H. Sahin</p> <p>Raadsleden: De heer E.G.T. Braam De heer D. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer C.P.I.M. Dolmans De heer M. van 't Eind De heer M.J. van Enk De heer M.A.J. Ezinga De heer S. Geleijnse Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw M.E Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa Mevrouw P.G. Kames Mevrouw A. Koegler-Böhm</p>	<p>Vervolg aanwezige raadsleden: De heer G. Kruger Mevrouw S. van Maarseveen De heer M. El Majjaoui Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven De heer U. Oelen Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw C.Y. Schwencke De heer C.G. Sleddering De heer W. Smith De heer Q.L.A. Veerman De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij Mevrouw E. Woudstra De heer A. Zoghbi</p> <p>Afwezige raadsleden: De heer M.V. Weterings Mevrouw A. Prenger</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer W. van Damme Wethouder, de heer G. van Malsen Wethouder, de heer M. Wit</p>	<p>Griffie: Griffier: de heer J.A. Massaar bpa Mevrouw M.M.A. Tittse De heer S.A. Manuel (verslag)</p>

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Ik open de raadsvergadering van de gemeente Rijswijk van dinsdag 20 december 2022. Het is de eerste vergadering die ik ga voorzitten, en dat ga ik met veel plezier doen, en met fantastische ondersteuning van de griffier John Massaar. Ook heet ik welkom de enige aanwezige volgens mij op de publieke tribune, de medewerkers van de verschillende fracties, de medewerkers van de gemeente, vertegenwoordigers van de media als die er zijn. Ik hoop dat ze er zijn, en kijkers online thuis. Mijn rol als voorzitter van de raad zie ik breder dan alleen het technisch voorzitten van raadsvergaderingen. Wie mij kent weet dat ik hele grote waardering heb voor volksvertegenwoordigers, omdat het zijn van volksvertegenwoordiger, en ook wethouder moet ik zeggen, zeker in deze tijd van complexe opgaven en heel veel verschillende uitdaging veel van u verwacht. Misschien bent u onderweg nu vanuit huis gekomen of van een werkverplichting, je moet het maar allemaal zien te combineren, al die taken bij elkaar. En gezien het aantal vragen die u heeft gesteld en het aantal moties vreemd aan de orde van de dag zie ik dat u zich ook heel betrokken voelt. Betrokken voelt met wat Rijswijkers bezighoudt en wat Rijswijk bezighoudt. Dat zie ik

terug in de ingediende moties en gestelde vragen. Wat ik heel belangrijk vind als voorzitter van de raad is het gebruiken van begrijpelijke taal, want allen zoals we hier zitten zitten hier voor de Rijswijkers en het is belangrijk dat zij als zij het debat en uw gesprek volgen dat ze ook begrijpen waarover het gaat. Ik wil de vergadering ook starten met een woord van dank. Dank aan iedereen die heeft bijgedragen aan de mooie en waardige bijzondere raadsvergadering van maandag 12 december waarbij ik geïnstalleerd ben als burgemeester. In het bijzonder, en dan denk ik dat ik het ook namens u mag doen, wil ik de heer Braam bedanken. Als plaatsvervangend voorzitter en als voorzitter van de vertrouwenscommissie heeft hij in de afgelopen periode met veel zorg invulling gegeven aan de verschillende taken die hij ook naast andere verplichtingen heeft gedaan, ook in de richting van mijn voorganger. Heel hartelijk dank. Misschien een applaus. Want dat heb je echt verdiend. Dan wil ik ga naar de andere mededelingen. Er is een bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Prenger en de heer Weterings. En ik weet niet of mevrouw Prenger meekijkt, ik wil haar ook veel beterschap toewensen. En dan wil ik overgaan naar een andere mededeling, en dat gaat over een brief van de provincie Zuid-Holland van het college van Gedeputeerde Staten. Het gaat over de grenscorrectie Den Haag en Rijswijk. Wij waren nog in afwachting van een brief van het college van Gedeputeerde Staten waarin zij aangeven dat zij ook de grensbeschrijving vaststellen, en die brief zal ook via de griffie naar u doen toekomen. Het leek me goed om daar ook hiervan hier een mededeling te doen. Dan ga ik naar de volgende mededeling. Er moet een stemmingsnummer getrokken worden voor het geval er een hoofdelijke stemming gaat plaatsvinden. Dat is nummer vijf. Het lijkt wel Bingo.

De heer Massaar: De heer Van Enk.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, bij u gaan we beginnen als er sprake is van hoofdelijke stemming. Dan leden bureau van de stemopneming, want bij agendapunt 10 gaan wij mensen benoemen, althans die gaat u benoemen. Als voorzitter van bureau van stemopneming mevrouw Koegler. Zij is aanwezig? En als leden mevrouw Harmsen en de heer Dolmans. Allebei aanwezig? Nou, dat was de opening en mededelingen.

2. Spreekrecht inwoners

De voorzitter: Dan gaan we naar het spreekrecht van de burgers. Ik heb begrepen dat er geen insprekers zich hebben aangemeld voor deze raadsvergadering? Nee.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda. Er zijn vier moties vreemd aan de orde van de dag ingediend en het voorstel is om deze aan het eind van de agenda te gaan bespreken. Ik zie mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Ik wilde graag of een stemverklaring of gewoon een mededeling doen bij punt 6, als dat mag?

De voorzitter: Dat mag. We gaan ook straks naar de akkoordstukken. Kunt u instemmen met de agenda? Ik zie mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Ja, toch even een ordevoorstel. Er zit ook een motie over strooizout. Is het niet beter om die gewoon te betrekken bij – ja, misschien is het heel gek, hoor – de vragen die ook gesteld zijn over gladheidsbestrijding, dat we dat in één keer doen?

De voorzitter: Dat zou kunnen, denk ik. Het gaat over hetzelfde onderwerp inderdaad. Dat lijkt me praktisch ... Ja, maar inderdaad over een motie moet wel gestemd worden, dus het is wel misschien toch beter om het als een afzonderlijk agendapunt te behandelen. Ja? Oké. De agenda is hiermee vastgesteld.

4. Vragen van de raad

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 4, de vragen van de raad. Er zijn vanuit verschillende fracties vragen gesteld over hetzelfde onderwerp, de gladheidsbestrijding. Het is de afgelopen dagen inderdaad behoorlijk glad geweest in heel het land, en ik ben blij dat u allemaal hier helemaal heel aanwezig bent, want er zijn wel een aantal mensen gevallen de afgelopen dagen. Mijn voorstel is om eerst de vraagstellers achter elkaar de vragen laten stellen en dan wethouder Wit te vragen om de vragen te beantwoorden, ook vanwege de tijd die we hebben zodat we zo efficiënt mogelijk vergaderen. En ik ga de volgorde van indiening hanteren van de vragen, en als eerste is dat het CDA. En dan wil ik de heer Geleijnse vragen, als het niet nodig is om de hele tekst voor te stellen maar dat u echt to the point aangeeft wat uw vraag is aan het college. Ja? Aan u het woord.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter. En ik zal gelijk goed naar u luisteren door het heel kort te houden, want het was inderdaad spekglad de afgelopen week, en ik denk dat we gezien alle vragen van alle andere fracties ook wel gezien hebben dat het een enorme impact had voor al onze Rijswijkers. En ik had ook een hele lijst vragen kunnen stellen maar ik heb eigenlijk gewoon maar één vraag voorzitter aan de betrokken wethouder en het college, of eigenlijk twee. De belangrijkste vraag is wil hij gewoon eens toelichten hoe het gewoon is gegaan deze gladheidsbestrijding deze week ten opzichte van de geplande zaken, de routes en welke signalen heeft de gemeente ontvangen? Dus gewoon even een beschouwing van zijn kant. En wellicht is het ook nog goed om even te kijken naar de tijdigheid van het strooien. Ja, ijsel is anders dan sneeuw, maar dat weet de wethouder wellicht veel beter. Ik wil ook de Fietsersbond Haagse regio hartelijk danken. Ook op de tribune aanwezige vandaag. Ze hebben ook vele signalen ontvangen en goed contact gezocht met de gemeente, en ook wel dank voor De Fietsbel. Mooi leesvoer voor onder de kerstboom. Voorzitter, daar wil ik het voor nu bij laten en ik ben benieuwd naar de toelichting van de wethouder.

De voorzitter: Dank dat u ook heel kort uw vraag heeft nader toegelicht. Dan gaan we naar de vragen van de fractie Wij. Rijswijk, en dan wil ik de heer Van Dam het woord geven.

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij.Rijswijk): Het mag ook mevrouw Jansen zijn, want ik heb ze ingediend. Geeft niks. Kan gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij.Rijswijk): Ik wil me inderdaad aansluiten deels ook bij de vragen die de heer Geleijnse stelde en inderdaad een beschouwing van de wethouder is denk ik in deze wel op z'n plaats. Daarnaast vragen we ons ook af of er uit deze korte evaluatie, misschien, hè, ook al verbeterpunten zijn gedistilleerd die zo snel mogelijk toegepast zouden kunnen worden? En daarnaast vragen wij of er een algemene evaluatie kan komen na de winter, want ja, we zijn nog niet eens in de winter als we het even astrologisch bekijken. Metrologisch wel natuurlijk. Of er een evaluatie komt van dit strooibeeld en eventueel dat wij die ook kunnen zien als raad? En daarnaast heb ik een signaal wat ik eigenlijk zou willen meegeven, dat is de beantwoording door het KCC richting inwoners. Er wordt heel snel verwezen naar het beleid, en eigenlijk komt er nauwelijks iets van een beschouwing van het feit dat erkend wordt dat er problemen zijn. En ik zou dat signaal wel aan de wethouder ook willen meegeven, of in ieder geval aan de wethouder die met dit KCC

gemoeid is. Voor de rest lijkt het me handig dat de andere vraagstellers hun aanvulling hierop gaan geven. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen. Dan ga ik naar de set vragen van D66 Rijswijk en GroenLinks. Rijswijk, kan ik mevrouw Woudstra het woord geven?

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, namens zowel GroenLinks als D66 Rijswijk zal ik inderdaad kort toelichten. Wij hebben het uitvoerig opgeschreven zoals verzocht was. We hadden ook een korte versie, maar ja, aangezien het dringend werd verzocht hebben ze het compleet uitgeschreven. Die zal ik allemaal niet herhalen. Het gaat ons erom dat we blij zijn dat er een strooikaart is naar aanleiding van onze vragen ook vorig jaar, dat we wel merken dat naar fietsroutes en schoolroutes en naar winkels toe er echt nog problemen worden ervaren met hoe de gladheid wordt aangepakt, en daar zouden we graag willen weten of daar volgende keer een verbetering in kan komen. We willen voor de overgangen tussen de aansluitingen tussen de verschillende steden Delft en Den Haag met name aandacht vragen, maar Voorburg kan ook. En de communicatie. We zagen dat dat mogelijk wat later op gang kwam, en dat helpt wel als ook de gemeente goed communiceert over wat de bedoeling is, en daar aansluitend aan ook wat de eigen inzet van mensen in de wijk kan zijn. Waar strooizand verkrijgbaar is, omdat toch ook mensen zelf aangeven dat ze best wel willen. En ook beseffen sommigen wel dat ze een eigen initiatief zouden hebben bij het schoonmaken van hun eigen stoep en straat, maar ik merk ook dat niet iedereen dat weet of weet hoe je dat doet. Dus daar zouden we nog graag actie op willen zien, ook als het op een milieuvriendelijke manier gebeurt. En we horen graag de reactie van de wethouder daarop.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Dan wil ik nog even toetsen of er nog andere raadsleden van andere fracties nog een aanvullende vraag hebben die nog niet is gesteld. Als dat niet het geval is ga ik de heer Wit vragen om de vragen te beantwoorden. Nee? Dan geef ik het woord aan de heer Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Ja dank voor de vragen, en ik denk dat de vragen ook wel duidelijk aangegeven dat er veel bezorgdheid is over de veiligheid van onze inwoners bij gladheid. Ja, en ik moet wel zeggen die bezorgdheid, die deel ik. Naar aanleiding van de berichtgeving op sociale media die ik van u heb ontvangen lijkt het me goed inderdaad om eerst even ons strooibeleid nader toe te lichten voordat ik direct op de vragen inga. Wat op de website ook wordt weergegeven en wat ik vooral moet benadrukken is dat er bij gladheid wordt er gestrooid op hoofdverkeersroutes, bus routes, wijkontsluitingswegen, gevaarlijke kruisingen en doorgaande fietspaden die horen daarbij. En bruggen en viaducten krijgen extra aandacht omdat die sneller opvriezen en gladder worden dan de wegen. De strooiroutes zijn zo ingedeeld dat elke inwoner op een redelijke afstand vanaf de woning op een gestrooide route moet kunnen komen. Niet alle wegen en alle straten strooien we. En dat heeft een aantal redenen. Het kan te maken hebben sowieso met kosten, maar daar wil ik niet direct op inspringen. Het heeft ook met milieu te maken, heel veel zout heeft ook nogal wat effect op het grondwater en is belastend voor het milieu. Maar bij ijzel is strooien sowieso een extra probleem, want buiten de strooiroutes om moet je daarom wel rekening houden met gladheid. Bij ijzel werkt strooien niet altijd even goed. En dat zijn die bijzondere omstandigheden waar we mee te maken hadden. De afgelopen dagen hadden we hoofdzakelijk met ijzel te maken. Het is verraderlijk, en kwam ook steeds terug. En ook op het landelijk nieuws werd er wel melding gemaakt dat tegen ijzel in principe weinig te doen is, ook al wordt er gestrooid. Het zout wordt veelal onvoldoende ingereden, en dat geldt dan ten hoofdzaken voor de fietsroutes. En juist met ijzel is dit de enige mogelijkheid om gladheid te bestrijden. Het moet ingereden worden. Als het bovenop blijft liggen dan heeft het gewoon weinig effect. Weersvoorspellingen houden wij nauwlettend in de gaten en daarop anticiperen we met een strooiactie. En we strooien aan de hand van die

voorspellingen. En het kan voorkomen dat de werkelijkheid iets afwijkt van die voorspellingen. Als een bui net iets eerder komt of net iets later komt dan is de kans dat het gladder wordt. En daarnaast duurt een strooiroede tweeënhalve uur. Dus we hebben niet de hele stad in één keer gestrooid, met andere woorden, er zijn locaties waar dat gewoon niet direct lukt en waardoor je dus een gladdere situatie ook op de hoofdwegen krijgt dan normaal verwacht mag worden. De timing wordt door de strooicoördinatoren bepaald en overgenomen door de aannemer. En de opdracht die wij aan de aannemer hebben meegegeven is voor zover wij dat kunnen zien goed uitgevoerd. Alle hoofdwegen en ook hoofdfietspaden zijn gestrooid. Nogmaals, tegen ijs is dat gewoon heel lastig om dat strooien op een goede manier toe te passen zodat het ook daadwerkelijk effect heeft. We zijn afhankelijk van dat het gestrooide zout voldoende wordt ingereden. Daarnaast hebben we nog een uitdaging als het gaat om het verschil tussen asfalt en klinkerbestrating. Klinkerbestrating vriest nu eenmaal sneller, het wordt kouder en dan is er dus grotere kans op gladheid. Dus als we het hebben over overgangen van de ene stad naar de andere stad, van Den Haag naar Rijswijk, dan moeten we constateren dat we nog wat te doen hebben aan de fietsroutes, wat we gelukkig ook in ons coalitieprogramma hebben opgenomen. Als je van asfalt naar klinkers gaat dan is er een kans dat het gladder is. Strooien we minder of anders dan omliggende gemeenten? Ja, eigenlijk niet. We hebben dat ... Op social media heb ik dat zelf ook gevolgd, hebben we ook gezien dat mensen daar vragen over hebben: hoe kan het dat als ik van de ene stad naar de andere stad kom dat het opeens gladder is? Wij strooien hetzelfde. Vandaag heeft onze strooicoördinator – het is een moeilijk woord – contact gehad met alle strooicoördinatoren van de gemeenten om ons heen en zijn tot de conclusie gekomen dat we met dezelfde frequentie strooien, dat we eigenlijk op hetzelfde moment strooien en dat we met dezelfde hoeveelheid zout, hoeveelheden gram zout strooien. Juist als je dat bij elkaar pakt blijft er voor ons ook de vraag over: hoe kan het dan dat de perceptie is dat het bij ons ineens gladder wordt? Nogmaals, het kan te maken met andere verharding, maar ik kan niet direct daar een reden voor aanwijzen als de verharding hetzelfde is. Sterker nog, als wij strooien rijden we over het algemeen nog een tiental meter door voordat we keren en dat doen ook de gemeenten om ons heen. Dus er is altijd wat overlap, dus ja, dat geeft ook wel weer een beetje een vreemd resultaat als je dan toch ziet dat het gladder zou zijn. Wat ook de collega's uit de omliggende gemeenten wel aangeven dat het lastig is om de ijs te strooien. We hebben het gemerkt ook ... Helaas hebben we één auto in de Vliet gehad die vanuit Rijswijk richting Delft reed en in Delft Vliet ingleed. Ja, het is heel vervelend, hetzelfde had bij ons kunnen gebeuren. We hebben echt dezelfde problemen. Er was dit weekend eigenlijk niet tegen aan te strooien. Ik kan het uit eigen ervaring ook meedelen. Je loopt de winkel in en je komt de winkel uit en er ligt ijs en je gaat, ook ik, op je plaat, plat gezegd. Moeten we dit evalueren? Ja, dat lijkt me duidelijk. Is het gegaan zoals het zou moeten? Nou, we hebben in ieder geval de opdracht gegeven aan de aannemer. Die opdracht is door de aannemer op de juiste wijze uitgevoerd, maar we kunnen natuurlijk wel kijken hoe we in de toekomst het strooi beleid aanpassen. Dus we gaan zeker een evaluatie houden op korte termijn: hebben we dit op de juiste wijze gedaan? Naar mijn idee wel, en ook heb ik het idee vanuit de organisatie. Maar het wil niet zeggen dat we die dingen kunnen aanpassen. Wat u terecht aangeeft en ook in uw vragen door een aantal fracties gesteld wordt: zouden we misschien wat meer kunnen strooien rondom omgevingen waar kwetsbare mensen zich bevinden? Nou, wij doen dat al deels. De Binnenbaan strooit voor ons handmatig bij bijvoorbeeld verzorgingstehuizen, maar ook rond scholen zouden wij de routes kunnen oppakken om vaker te strooien. Dat heeft wel een consequentie voor onze strooi route, dus ook voor het financiële deel. Maar goed, ik denk nogmaals ik wil nu niet direct naar de financiën grijpen als we het hebben over deze serieuze situatie. Dan ga ik even in op de vragen. Ik denk dat ik de vraag van CDA Rijswijk de algemene beschouwing en de evaluatie wel redelijk beantwoord heb. Wij, Rijswijk, het klopt inderdaad. We hebben dezelfde signalen ontvangen als die u ontvangen heeft. Ik denk dat ik daar net op in ben gegaan. Wat kan er beter? Nou communicatie. Communicatie is inderdaad, daar ben ik nog niet op ingegaan, dat was niet goed. Het stond niet op de website. Ik heb zelf op de bewuste dag veel contact met de gemeente zelf met onze eigen dienst en met De Werf hoe

het kan dat dit niet op de website stond. Het had beter op de website moeten staan. Nou ja, technisch gezien, het is gewoon een persoonlijke fout geweest. Er is een datum verdwenen, verwisseld en toen is het hele stuk verdwenen. Ja, het is natuurlijk ontzettend ongelukkig als ze net voor zo'n situatie terecht komt. Gaan we dat op een volgend moment anders doen? Ja, dit kan niet nog een keer voorkomen. Daarnaast vind ik ook dat we actiever moeten communiceren, want we communiceren wel via social media. We vinden ook dat we dat best wat actiever mogen doen om mensen te wijzen op de risico's die er zijn als het gaat om ijzel. We hebben natuurlijk vanuit de landelijke overheid, vanuit ook de KNMI, wel waarschuwingen gehad. Die waarschuwingen hebben wij overgenomen, maar ik denk dat het ons zou sieren als we daar iets meer aandacht aan zouden geven op onze website in ieder geval en ook via de social media. Nou, de evaluatie heb ik net al toegezegd, die gaat er zeker komen. Ik ga niet een extern bureau inhuren om een evaluatie uit te laten voeren. We gaan een interne evaluatie doen. We gaan kijken naar het strooibeleid, we gaan kijken naar de strooikaart. Is het nog up to date ten opzichte van de ontwikkelingen die wij in Rijswijk hebben qua nieuwbouwprojecten. En daarnaast gaan we, als uw raad dat wenst, dan kunnen wij zeggen wij gaan scholen en overige verzorgingstehuizen et cetera meer opnemen in de route. Dat vraagt inderdaad wel even wat planningsmogelijkheden, en dan wordt de route iets langer. Dat betekent dat we iets meer tijd kwijt zijn met een strooiroute, maar dat kunnen we zeker gaan overwegen. Als ik even kijk naar D66, heeft nog vragen gesteld. Even kijken, hoor. Communicatie, ja, die heb ik net beantwoord denk ik. De antwoorden over inderdaad winkels, huisartsen. Ja, rondom winkels, het is voor ons soms ook niet mogelijk om bij alle winkels te strooien. We hebben in dit geval nu wel het hele winkelcentrum gestrooid, Oud Rijswijk en ook in De Bogaard is veel gestrooid om te zorgen dat in ieder geval die locaties veilig bereikbaar zijn, maar we kunnen niet alle winkels overall, ook in de straten rondom het centrum alle stoepen vrijmaken. Daar hebben we gewoon ook de capaciteit niet voor. Daar verwachten we ook van ondernemers dat ze daarin meewerken, en dat is op veel punten gelukkig ook goed gebeurd. Als we het hebben over inwoners, en D66 vraagt daar heel bewust naar samen met GroenLinks over vrijwilligers die we kunnen inzetten. Ja, wij gaan als gemeente denk ik niet dat het verstandig is dat wij vrijwilligers gaan coördineren op het moment dat er acuut gestrooid gaat worden of moet worden. Dat is lastig om dat te coördineren op dat moment. Ik denk ook niet dat dat onze taak is. Wat we wel kunnen doen is natuurlijk mensen nog wijzen op het feit dat onderdeel van het burger zijn ook onderdeel is dat je misschien wat doet voor je eigen gemeenschap en kijk naar je eigen stoep voor je deur, maar ik ga niet van de burgers, onze inwoners vragen dat ze de hele stoep van de hele straat gaan schoonhouden. Ik denk niet dat dat terecht zou zijn. Dat is echter wel een gezamenlijke opgave. Strooizout beschikbaar stellen middels kisten. Wij hebben dat in het verleden wel gedaan, en die zijn inderdaad verwijderd. Dan ga ik ook even toch kort in op de motie die er ligt van Beter voor Rijswijk. Het kan natuurlijk wel. Wij kunnen dat verzorgen. Dat hebben we in het verleden ook gedaan, nogmaals. De bakken waren vroeger geplaatst bij kruisingen. De toenmalige beheerder straatreiniging liet die bakken vullen door een aannemer. Wat wij ook constateerden dat het zout heel snel weer weg was. Helaas niet om de reden waar het voor bedoeld was, het werd namelijk gebruikt voor persoonlijk gebruik. Die beheerder die we toen op dat moment hadden was ook boa en die ging mensen zelfs bekeuren als ze het zout er uithalen, wat weer leidde tot bedreigingen aan zijn huisadres. Dus ja het is heel vervelend dat dit soort toch een probleem oplevert als je iets van uit goede wil beschikbaar stelt. We kunnen het natuurlijk wel overwegen om dat weer te gaan doen, maar dan moeten we wel goed kijken hoe we dat gaan doen. Het voorstel wat u doet om het met de Avalexpas te doen dat is technisch eigenlijk niet haalbaar, buiten het feit dat wij niet over de Avalexpassen gaan en dat strooien natuurlijk een dienst is vanuit de gemeente, heeft het systeem ook stroom nodig, dus dan zou je al op die kunststofbakken een scanner moeten zetten voor die passen. Ja, dat gaat technisch niet werken. Rvs of stalen bakken zoals u aangeeft, zout en staal, dat is niet zo'n hele goede combinatie, dus dat lijkt me niet verstandig. Dan kunnen we ze om de zoveel jaar weer vervangen, en de kosten zijn dan ook aanzienlijk. We kunnen het overwegen om het weer te gaan doen. Maar goed, nogmaals, vandalisme, oneigenlijk gebruik, keuze van locatie et cetera, geeft daar wel wat vragen

over hoe we dat dan zouden moeten doen. Ik denk dat ik nu vrij uitgebreid en algemeen alle vragen beantwoord heb, dus ik laat het hier even bij, voorzitter, voor de eerste termijn.

De voorzitter: Hartelijk dank aan de wethouder Wit voor het uitgebreid ingaan op de vragen. Ik wil nog de vraagstellers vragen of er aanvullende vragen zijn? Ik zie mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja dank u wel, voorzitter. En dank voor de uitgebreide beantwoording. Vier korte puntjes. Heel erg eens met de gedeelde verantwoordelijkheid die we allemaal hebben. Bedrijven moeten zelf ook aan de bak, ook inwoners zover dat kan. Alle begrip daarvoor. U zegt: we hebben het hetzelfde gedaan als omliggende gemeenten. Mijn vraag is dan wel: geldt het ook voor de tijdigheid en wanneer er gestrooid is, omdat het bij ijzel zo'n belangrijke factor is? De overgangen tussen onze gemeente en de gemeente Den Haag, die viel mij persoonlijk ook echt enorm op. U geeft ook aan dat er verschil in bestrating is, bijvoorbeeld de Huis te Landelaan is daar een voorbeeld van. Is dan extra strooien niet gewoon een optie, is mijn vraag. En de laatste is, prachtig, op initiatief ook van andere fracties een extra route rondom scholen of plekken. Het tunneltje bij het Piramideplein was ook echt een ijsbaan, en ik vraag me af of daar bijvoorbeeld zo'n bak zo kunnen komen, of toch gestrooid zou kunnen worden? Hoe gaan we dat nu oppakken, die extra routes, want de winter is nog niet voorbij. Het zou zonde zijn om het pas de volgende winter te doen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ja, dank u wel mijnheer Geleijnse. Nog anderen? Mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij.Rijswijk): Ja dank u wel, ook aan de wethouder voor de beantwoording. Ik heb eigenlijk een vraag. U zei dat er goed gestrooid zou zijn, of in ieder geval dat er gestrooid zou zijn op de routes zoals aangegeven. Helaas constateren wij van niet. Ik woon zelf aan zo'n strooiroute, en ik kan u vertellen na vier dagen was het daar nog spekglad. Dat kan aan de bestrating liggen, maar ik heb ook geen strooiwagen voorbij zien komen, dus dat is een signaal wat ik eigenlijk ook aan u wil meegeven: loop het eens een keer na als daar gestrooid is dat het ook daadwerkelijk gestrooid is, want het gebeurt blijkbaar niet. En inderdaad de fietsroutes. Daarin zou ik zeker nog een goede evaluatie doen of we echt alle routes pakken, want de fietsroute Delft in en uit waar echt enorm veel mensen overheen gaan, met name schoolgaande kinderen, die weg was ook ontzettend glad, en die is dus blijkbaar niet opgenomen in de strooiroute, dus die zou ik zeker snel toevoegen. Tot zover, dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Janssen. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra (D66): Dank aan mijn collega's. Dat scheelt mij een aantal vragen. Fijn dat de strooikaart geüpdate kan worden met inderdaad ook die fietsroutes die net al genoemd zijn, want daar zijn meerderen onderuit gegaan, dus dat zegt al dat het een vervelende plek is. Dank dat u wilt kijken naar scholen. Ik hoorde u net zeggen: dat gaan we als gemeente niet doen. Dat was ook expliciet niet onze bedoeling. We roepen op om als gemeente aan te geven wat mensen kunnen doen, en om met winkels en met scholen in gesprek te gaan en medische centra wat zij kunnen doen en niet wat de gemeente gaat doen, maar een aantal weten niet wat ze kunnen doen of denken dat het de taak de gemeente is, wat niet zo is. En bij deze dank aan winkelcentrum Oud Rijswijk die zelf een extra strooiwagen heeft laten komen, konden we allemaal mooi van Dickens genieten. Maar er zijn ook inderdaad mensen thuis gebleven, heel verstandig, want het was op die straten gewoon glad en er was ijzel. Dat was jammer voor het festival, maar dat hoort er ook bij. En ik ben blij dat u die communicatie toezegt op te pakken, want het is voor mensen ook fijn om dan te horen dat zij de goede keuze hebben gemaakt ook nadat de ijzel voorbij is. En op het beschikbaar zetten van strooizand, milieuvriendelijk, en -zout. Ja, ik wil u toch even uitdagen. En laten we nadenken over wat er wel mogelijk is,

want we horen redelijk wat over wat niet kan of wat in het verleden mis is gegaan. Er wordt straks een voorstel gedaan. Iets in de richting van wat er wel kan samen met anderen, horen we ook graag. Dat was het.

De voorzitter: Dank mevrouw Woudstra. Dan wil ik wethouder Wit vragen om in te gaan op de aanvullende vragen die gesteld zijn.

De heer Wit: Ja, dank u wel voorzitter, en dank aan de aanvullende vragen ook, want er waren nog een paar kleine onduidelijkheden. De tijdigheid van waar we meestal strooien die komt ook overeen met wat wij bij de andere gemeenten hebben gezien. We gaan allemaal uit van die weersberichten, dus we proberen ook op de goede manier dat in te schatten. En al onze strooicoördinatoren hebben daarin dezelfde kennis, dus die gaan op hetzelfde moment strooien. Het kan natuurlijk wel zijn dat wij iets later op bepaalde overgang zijn omdat onze route net iets anders loopt dan van de aanliggende gemeenten, zoals u zult begrijpen. De overgangen die u aangeeft - ik heb het even over het CDA - aangaande andere bestrating. Dat zou inderdaad wellicht een optie kunnen zijn. Laten we het meenemen in de evaluatie om te kijken wat is nu het effect, waar zien we dan vooral dat het glad geweest is, en waar het misschien niet goed gegaan is, en wat voor bestrating lag daar dan? Dat zou inderdaad iets kunnen zijn wat we meenemen voor de toekomst als aanbeveling voor het volgende. Nou ja, laten we hopen dat we dit niet snel meemaken, maar we gaan ongetwijfeld nog weer gladde momenten meemaken. Extra routes, hoe pakken we dit op? Ja, dat is wel op korte termijn. We gaan een evaluatie doen aan het einde van dit seizoen om goed te kijken naar het totaalpakket. Maar wat we vandaag, of in ieder geval de afgelopen dagen hebben meegemaakt dat zullen we op korte termijn meenemen in onze routebeschrijvingen. Dus ja, ik zal proberen op zo'n kort mogelijke manier terug te koppelen naar de raad. Dat is de vraag die ik ook nog niet beantwoord heb trouwens als ik even terugdenk van Wij: hoe kunnen we dit terugkoppelen aan de raad? We zullen dit wel inderdaad, als u het niet erg vindt, middels een raadsinformatiebrief dan aan u terugkoppelen hoe wij het strooibeleid richting het komende jaar dan gaan aanpakken, maar we gaan natuurlijk ook al nu aan de gang. Routes niet gestrooid, zegt u. Ja, als dat zo is dan is dat inderdaad kwalijk, want als het de hoofdroute is en er is niet gestrooid dan is dat heel vervelend. Het kan natuurlijk wel zijn dat er wel iemand langsgereden is en er gestrooid is maar dat het effect gewoon heel laag geweest is. Nogmaals, als er al ijs ligt en wij rijden erlangs en er is vervolgens niet heel veel verkeer dan kan het zijn dat u het effect niet ziet, maar ik neem uw punt mee. Routes toevoegen, heb ik net denk ik aangeven. En D66 mevrouw Woudstra: communiceren over. Het is inderdaad van wij gaan niet die vrijwilligers coördineren. Maar inderdaad communiceren over de mogelijkheden die er zijn, dat kunnen we natuurlijk wel doen. Ik weet niet of ik dat gericht ga doen naar elke ondernemer en school, maar misschien op de website een bericht hoe dat op een andere manier kan. Dat wij ook de verantwoordelijkheid daar verwachten richting de kinderen et cetera, dat lijkt me sowieso wel verstandig.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, wil u interrumperen?

Mevrouw Woudstra: Ja graag. Heel kort. Ik wil u dan inderdaad uitnodigen om met uw collega-wethouders degene, de winkelcentra en de andere contacten die er zijn dat mee te nemen in de reguliere overleggen die er zijn, en die staan vast ook binnenkort weer op stapel. En ik denk dat zij dezelfde vragen ook aan de gemeente zullen hebben.

De voorzitter: Mijnheer Wit.

De heer Wit: Ja, dat zullen we zeker op die manier meenemen. Ja, dan heeft u nog een vraag gesteld over wat wel kan. Ja nogmaals, de motie komt straks nog in stemming. Ik snap de motie, en ik heb ook inderdaad aangegeven wat de bezwaren zijn om het te doen, maar ik snap ook dat we wel kunnen kijken naar een

mogelijkheid om bakken terug te plaatsen. Echter, ik wil het wel heel zorgvuldig doen. Ik wil wel echt kijken naar wat is dan in het verleden gebeurd waarom het niet goed gegaan is? Hoe kunnen we dat op een andere manier doen of op een veiligere manier doen, of op een manier dat het zout niet na twee uur gestolen of weg is voor oneigenlijk gebruik? Dus wat dat betreft, ik wacht ook straks even de stemming over de motie af, maar als u mij daar de tijd voor wil geven om dat even goed uit te zoeken dan zal ik daar zeker mijn aandacht aangeven. Ik denk dat ik daarmee alle vragen beantwoord heb. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank aan wethouder Wit voor het beantwoorden van de aanvullende vragen ook. In zijn beantwoording heeft hij ook een aantal toezeggingen gedaan aan uw raad. Een interne evaluatie te gaan doen waarbij er wordt gekeken naar de interne strooi beleid en de strooikaart en naar de -routes en ook naar de communicatie. En dat zal ook via een raadsinformatiebrief aan u worden teruggekoppeld. Dan sluiten we de vragenronde.

AKKOORDSTUKKEN

5. Raadsvoorstel Slotwijziging 2022 (RV 22 -022)

De voorzitter: En gaan we door naar de akkoordstukken. Ik ben altijd van de hamerstukken, maar dit zijn de akkoordstukken. Wenst iemand uit de raad een stemverklaring af te leggen bij de agendapunten 5, 6, 7 en 8? Mevrouw Kames?

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Bij 6, voorzitter.

De voorzitter: Bij 5 niemand?

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Ik niet.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Van Enk, u wilt een stemverklaring afleggen bij agendapunt 5, raadsvoorstel Slotwijziging 2022?

De heer Van Enk (CDA): Klopt. Dank u wel, voorzitter. Wij zullen voor dit raadsvoorstel stemmen omdat dat nu eenmaal technisch ook nodig is, maar als het aan ons had gelegen dan hadden we daar twee onderdelen echt het liefst uit gewild, en dat doen we dus ook met tegenzin, het voorstemmen. Normaal hadden we dan een amendement moeten voorbereiden, maar uit de vorige vergadering bleek dat dat weinig zin had. En dat betreft de onttrekking aan reserve Prinses Beatrixlaan. Wij vinden dat dat eigenlijk niet moet gebeuren, dus we hopen dat het ook niet meer gaat gebeuren. En het tweede onderdeel waar we met tegenzin instemmen is het wederom verhogen van het krediet voor de accommodaties Sportpark Elsenburgh. Het is het tweede of misschien wel de derde keer dat het krediet voor het sportpark verhoogd wordt, en er is nog steeds geen sluitend businessplan en we zijn daar absoluut niet gerust op. Wat dat betreft wilde ik het graag verklaren.

De voorzitter: Dank u wel. Dan met deze stemverklaring wordt agendapunt 5 dan vastgesteld.

6. Raadsvoorstel Statutenwijziging Stichting Librijn (RV 22-021)

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 6, raadsvoorstel Statutenwijziging Stichting Librijn, en mevrouw Kames aan u het woord.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Of u het ziet als een mededeling of als een stemverklaring, Rijswijks Belang heeft namelijk een verzoek ingediend om te onderzoeken of het mogelijk is dat eventueel de dienstdoende ambtenaar of het college voortaan de mensen kan benoemen, omdat wij de mensen zelf niet kennen. We hebben ze ook nog nooit persoonlijk ontmoet. Het is zelfs zo dat ze twee jaar geleden al aangenomen zijn en dat wij daar niet eens meer tegen kunnen stemmen, ga ik ook niet doen, maar het verzoek ligt er gewoon dat het voortaan bij het college ligt en niet bij ons omdat we er verder niks van doen hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames. Het is een stemverklaring, en met deze stemverklaring wordt agendapunt 6 vastgesteld.

7. Raadsvoorstel Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van sociaal-medische indicatie gemeente Rijswijk 2023 (RV 22-022)

De voorzitter: Dan gaan we naar raadsvoorstel 7. Wenst iemand daarover een stemverklaring af te leggen? Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van sociaal-medische indicatie gemeente Rijswijk 2023? Nee? Dan is het vastgesteld.

8. Raadsvoorstel Aanwijzen contactpersoon Wet Open Overheid voor de raad (RV 22-025)

De voorzitter: Dan agendapunt 8, raadsvoorstel aanwijzen contactpersoon Wet Open Overheid voor de raad. Is daar iemand die een stemverklaring willen afleggen? Nee?

BESPREEKSTUKKEN

9. Vaststelling verslagen

De voorzitter: Dan gaan we door naar de Besprekstukken. Agendapunt 9, vaststelling verslagen. Heeft iemand wijzigingen of opmerkingen naar aanleiding van de verslagen? Dan als eerste, even kijken, concept verslag raadsvergadering 20 oktober 2022. Tekstuele wijzigingen of opmerkingen naar aanleiding van? Nee? Dan is het vastgesteld. Concept verslag vergadering 29 november 2022. Zijn daar wijzigingsvoorstellen of opmerkingen naar aanleiding van? Ook niet? Dan is het ook vastgesteld.

10. Benoemingen commissie

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 10, benoemingen commissie. Als het goed is zijn er stembriefjes op uw tafel neergelegd, en gaat het voorstel voor het benoemen van twee leden voor de klankbordgroep rekenkamer, Irene Jansen-Dirkx en Remco Nunnikhoven, en het voorstel om een nieuwe forumvoorzitter te benoemen, Remco Nunnikhoven. Dan schors ik nu de vergadering zodat u de stembriefjes kunt invullen, en dan gaat iemand langs.

De heer Massaar: Ja.

Schorsing

De voorzitter: Ik open de vergadering, en ik wil graag de voorzitter van het bureau van stemopneming mevrouw Koegler het woord geven.

Mevrouw Koegler-Böhm: Ja dank u wel, voorzitter. Bureau van stemopneming heeft de stemmen geteld. Te beginnen bij de stemmen voor de forumvoorzitter mijnheer Van Nunnikhoven. Daarvoor zijn 25 stemmen voor, 3 tegen en 1 blanco, en daarmee kunnen we mijnheer Van Nunnikhoven feliciteren. Dan hebben zich ook twee raadsleden gemeld voor de klankbordgroep rekenkamer. Dat zijn mevrouw Jansen-Dirkx en ook wederom de heer Nunnikhoven. Voor mevrouw Jansen-Dirkx zijn er 26 stemmen voor en 3 tegen, en voor de heer Nunnikhoven 25 voor, 1 blanco en 3 tegen.

De voorzitter: Hartelijk dank aan de terugkoppeling en voor het stemopneming bureau willen zijn. Dank daarvoor.

11. Raadsvoorstel Vaststellen Strategie Publieke Dienstverlening

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt, bespreekpunt, dat is punt 11 het raadsvoorstel Vaststellen Strategie Publieke Dienstverlening. En daarbij is een motie met u gedeeld. En er zijn verschillende fracties die het woord daarover willen voeren. En het lijkt mij het beste om te beginnen met Maarten Van 't Eind van GroenLinks.

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, we gaan zo stemmen over de Strategie Dienstverlening, en dat is in onze ogen een belangrijk stuk, want dat gaat over de relatie met onze inwoners. En we vinden dat daar op zichzelf heel veel goede dingen in staan hoe we onze bewoners horen te benaderen, hoe we dat doen. Maar wat ons betreft is daar één ding, en dat gaat over dat wij denken en vinden dat we een eigen omslag zouden moeten maken, een omslag waarvan wij vinden dat dertig jaar lang een bedrijfsmatig denken de boventoon heeft gevoerd. En dat is in sommige gevallen, in onze ogen ook, ten koste gegaan van het menselijke gezicht van de overheid. En zo'n omslag begint wat ons betreft bij hoe je bewoners noemt. Die noemen we nog steeds klant, maar dat zijn ze niet. Klanten kopen iets bij een bedrijf en die bedrijven verdienen daar, terecht, geld aan, want dat is het doel van zo'n bedrijf. Klanten kunnen vervolgens ook ergens anders heen als ze daar ontevreden over zijn. Inwoners kunnen niet naar een andere overheid. Inwoners hebben rechten en plichten waar wij als overheid zorgvuldig mee om moeten gaan, en dat draait om dingen als het ontzorgen van onze bewoners, het helpen van bewoners die dat nodig hebben, het steunen van bewoners of het investeren in dingen die misschien economisch niet rendabel zijn op het eerste gezicht maar wel belangrijk zijn voor een fijne samenleving. En tot slot in sommige gevallen het handhaven van regels die we met elkaar hebben afgesproken. Wat ons betreft houden we dan dus ook op met het noemen van onze bewoners als klant en we dienen hier daarom ook deze motie in, en dat doen we samen met de Partij van de Arbeid, ChristenUnie, Beter voor Rijswijk, Rijswijks Belang, Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid, Wij. en D66. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van 't Eind. Het is een breed ingediende motie. Ik zal doorgaan naar de fractie Wij. Rijswijk, de heer Van Dam. En omdat het ook zo'n breed gedeelde motie is wil ik u vragen ook om het kort te houden, echt als u een aanvulling heeft op de voorgaande spreker dat helder te benadrukken.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Dat kunnen we zeker doen. Hartelijk dank voor het woord. Wij. Rijswijk heeft het al vaker gezegd, een stad die bestuur je niet vanuit een ivoren toren maar die bestuur je vanuit de inwoners, vanuit de stad, en dat kan je niet doen zonder dicht bij de Rijswijker te staan, en dat begin bij communicatie denk ik. En dat begint ook bij een stuk dat hier dus nu voorligt, en zeker ook bij de motie die hiervoor ligt. Een voorbeeld hiervan is van het dicht bij de inwoners aan is, denk ik waar we het tien minuten geleden misschien over hadden, het strooibeleid. Op het moment dat iemand in Rijswijk met zijn fiets onderuit kukelt en bij de gemeente aankomt hé jongens het is wel erg glad, hoe kan dat nu? Dan hoeft hij niet te horen

op welke beleidsregel het staat dat het nog wel goed is gegaan, maar wilt hij horen in eerste of het goed met hem gaat. En die compassie en die inwoner naar voren halen en echt behandelen als mens, niet als klant, maar als inwoner dat is ontzettend belangrijk. Dat is belangrijk voor onze dienstverlening, voor de ontwikkeling daarvan en daar helpen we graag aan mee, daarom zullen we de motie natuurlijk ook ondersteunen, zullen we voor dit raadsvoorstel stemmen, en we hopen naar een excellente dienstverlening te gaan. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan ga ik naar de fractie Beter voor Rijswijk, de heer Braam.

De heer Kruger (Beter voor Rijswijk): Nee dat ga ik worden, voorzitter. Dank u wel. Wij zullen ook zoals aangegeven deze motie steunen. We zouden het liefst nog iets verder willen gaan, maar dan wordt verschillend over nagedacht, als vanuit de gemeente post wordt verstuurd over het verlengen van parkeervergunningen, het is allemaal jij en jouw taal, en als ze bij de burgemeester komen moeten ze u zeggen. Ik vind dat in zijn algemeenheid het passend zou zijn om daar ook zorgvuldig mee om te gaan door de mensen graag wat beleefder aan te spreken als we dus ook dat soort communicatie gaan doen. En verder past alles wat nu gezegd is. Dat past volledig bij. Hebben we verder niets aan toe te voegen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Dan ga ik naar Rijswijks Belang. Kan ik mevrouw Koegler het woord geven? Ja?

Mevrouw Koegler-Böhm (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Ja, ook Rijswijks Belang onderschrijft hetgeen mijnheer Van 't Eind net heeft ingebracht. Wij steunen de motie dan ook en we zijn vooral benieuwd naar de verdere uitwerking van de Strategie en de uitvoeringsplannen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de fractie D66, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra (D66): Dank. In aanvulling op de vorige sprekers, ook wij steunen de motie. Belangrijk om mensen goed te kunnen benaderen, die menselijke maat in de gaten te houden, die ook echt naar voren te halen. We willen er nog wel op wijzen dat ook ondernemers bellen naar ons onze telefoonnummers. En ook breder dan alleen inwoners, maar ook misschien buurgemeenten bellen. Dus voor ons gaat het niet over visie of de discussie daarover, maar echt over het uitvoeren. En we willen dan ook, naast het algemene punt, de wethouder bedanken voor de mooie Publieke Dienstverleningsvisie die hij heeft neergelegd, en ook de IT die daar alle aandacht in krijgt, en we wensen hem heel veel succes met het uitvoeren daarvan. Ongeacht dat onze ambities hoger liggen weten we dat Rijswijk die stap gaat maken. Met dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan ChristenUnie, mag ik mevrouw Harmsen?

Mevrouw Harmsen (CU): De techniek, hè. Ja, hij doet het goed. Ja dank u wel, voorzitter. Ik heb ook maar twee hele korte punten, hoor. Het viel me op juist in de digitaliseringsvisie dat er gespeeld wordt met de termen klant en inwoner. Inwoner komt 18 keer voor, klant 36 keer voor, dus het denken vanuit klant zit toch wel sterk in de stukken. Een ander punt is, een inwoner heeft burgerrechten en burgerplichten, want net over het strooizout, en dat er ook een soort van burgerplicht is om voor je naaste te zorgen, je burens. We kennen het allemaal al vanuit onze tradities om daarvoor te zorgen. Een klant heeft die plicht niet. Die heeft niet die plicht om naar een andere klant om te zien, dus ik vind het een hele mooie actie om het woord klant te vermijden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan ga ik naar de fractie van de Partij van de Arbeid, de heer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd, in het Forum ook hierzo. Wij steunen de motie. We hebben het ook ondertekend. Partij van de Arbeid is blij dat onze motie samen met Rijswijks Belang ingediend over het Ouderenloket dat dat is meegenomen in de stukken. En ik zie, en daar ben ik ook wel verheugd op, dat de gemeente langzaam weer naar de Global Goals gaan van de VNG waar we ooit bij aangesloten waren. Ik zag dat bij de presentatie van ons nieuw sportpark. En Dienstverleningsnummers 16, het zou mooi zijn als we die weer volledig mooi op de rit krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Dan ga ik naar de fractie van de VVD, de heer Oelen.

De heer Oelen (VVD): Techniek, laat ik mij natuurlijk niet door vangen. In ieder geval althans niet van deze verouderde techniek. Ja, de VVD heeft niet mee getekend met deze motie. We hebben op zich niet zo heel veel tegen het vraagstuk: ben je klant of inwoner. Die gedachte die snappen wij allemaal best achter. Het gaat uiteindelijk in essentie om de wijze waarop de gemeentelijke organisatie omgaat met de burger. En we zullen ook tegen deze motie stemmen omdat er een constatering en ook een overweging in staat waar wij ons niet in kunnen vinden, dus dat is de reden waarom wij niet mee instemmen. Maar overigens wensen we de wethouder veel succes met de uitvoering hiervan.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Zijn er nog anderen die het ... Mijnheer Geleijnse, CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Ja dank u wel, voorzitter. Voorzitter, tijdens het Forum van 6 december is er een hele goede discussie geweest over Publieke Dienstverlening, en wat ons betreft was er terecht veel aandacht voor zowel de voor- als de nadelen van digitalisering. Want voorzitter, we weten dat een deel van onze inwoners niet of minder digitaal vaardig is en ook deze inwoners hebben recht op een goede dienstverlening, en voor onze fractie is dat een belangrijk punt. In dat kader wil ik vooral nog de wethouder eens wijzen op het Taalbeleidsplan Het start met Taal. Dat hebben we dit voorjaar aangenomen in deze raad, en in die nota wordt ook gesproken over het verbeteren van onze eigen dienstverlening over digitaal burgerschap en over het vereenvoudigen van onze communicatie. Voorzitter, ik rond af rondom de motie die door acht partijen is ingediend. Ik moet heel eerlijk zeggen dat een aantal zinnen me ook wel een beetje tegen de borst stuit, want een bedrijfsmatige aanpak en efficiëntie is wat ons betreft echt niet per definitie slecht. Het is maar hoe je ermee omgaat en hoe je ernaar kijkt, maar in de context van het debat - ik heb het ook uitgebreid teruggekeken – van 6 december stemmen we in met deze motie.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Van 't Eind u wilt interrumpen?

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Nou heel kort. Ik deel wat de heer Geleijnse zegt, en dat is niet in alle gevallen, maar wij stellen dat het in sommige gevallen in de afgelopen dertig jaar wel degelijk echt de boventoon heeft gevoerd en dat het ook, en daar zijn voorbeelden van, ten koste is gegaan van het menselijk gezicht van de overheid. En daar gaat het hier om, en niet dat je niet efficiënt als overheid zou moeten opereren. Natuurlijk ook, maar het moet beiden, en die balans moet goed zijn. En daar gaat het om.

De voorzitter: Ja dank u wel. Mijnheer Geleijnse?

De heer Geleijnse (CDA): Dat was precies inderdaad mijn betoog. Nee, de context van dat debat dat begrijp ik me maar al te goed, dus vandaar de steun voor de motie. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. O, dan ga ik naar de fractie Partij voor Gelijkeid en Rechtvaardigheid de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid): Ja, dank u wel voorzitter voor het woord. Wij steunen deze motie van harte, en we tekenen ook mee. En het voorstel behelst prachtige plannen voor de komende drie jaar, maar dat is logisch want je investeert daar 1 miljoen euro ongeveer, dus de dienstverlening kan wat ons betreft nog beter. En voor wat betreft het woordje klant of inwoner. Kijk, het vertrouwen in de overheid is de afgelopen dertig jaar inderdaad drastisch naar beneden. We kunnen het niet oplossen met het woordje verwisselen, maar alle beetjes helpen, dus vandaar dat wij ook het volste vertrouwen hebben dat de gemeente haar dienstverlening zodanig optimaliseert dat het vertrouwen voor een groot deel ook terugkeert. En nogmaals, de gemeente is geen winkel waar je gewoon boodschappen kan doen. De gemeente die heeft het doel om de inwoner te dienen, en daarvoor gaan we in de komende periode. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Ik wil u danken voor uw bijdrage voor de eerste termijn bij dit agendapunt en de toelichting bij de moties die u heeft verdeeld, en ik wil graag wethouder Van Damme het woord geven om te reageren op de bijdrage vanuit de raad.

De heer Van Damme: Ja, dank u wel voorzitter, en dank ook voor de motie in de steunbetuigingen. Ik kijk ook terug op het goede debat dat we gevoerd hebben, 6 december was het alweer. En ja, als het over de motie gaat. Ja, de gemeente is geen bedrijf, dat kan ik natuurlijk gewoon beamen. De gemeente is inderdaad geen bedrijf. De gemeente is een bestuurslaag met een democratisch bestuur met verschillende publieke taken, hè, dus soms ben je dienstverlener, dan weer regelgever – de heer El Majjaoui zei het al – soms handhaver. Dus waar het gaat om Publieke Dienstverlening, want dat is het kader waarin deze motie is ingediend, heeft de aanpak de afgelopen jaar geresulteerd in betere en snellere dienstverlening. Want ik herinner mij nog de tijd – want zo oud ben ik inmiddels al – dat je een middag vrij moest nemen om iets op het stadhuis geregeld te krijgen. Dat was overigens nog in de stad. Door allerlei innovaties, ook vanuit de markt, zijn die tijden gelukkig voorbij. En gelukkig kunnen we na corona gewoon weer inwoners helpen zonder afspraak op het stadhuis, alhoewel het wel aan te bevelen blijft om een afspraak te maken, en in de Strategie Publieke Dienstverlening is daarom het uitgangspunt gehanteerd digitaal waar het kan, en persoonlijk waar het moet, hè, ook voor degene die wat minder digitaal zijn. En de gemeente Rijswijk heeft de afgelopen jaar ook al fors geïnvesteerd in begrijpelijke taal zowel intern als extern. En ook het woord benaming klant is hierin al meegenomen, en het is zeker denkbaar dat het in de organisatie nog in gebruik is. En daarbij gaat het eigenlijk niet alleen om inwoners, maar ook om mensen die niet in Rijswijk wonen, want die nemen ook wel eens contact op met de gemeente - mevrouw Woudstra had het er al over – en natuurlijk ook ondernemers binnen en buiten Rijswijk. En het belangrijke vind ik ook nog even om te melden dat we als gemeente inwoners niet zien als klant, en dat dit ook niet als zodanig uitdragen. En als de stukken bij u die suggestie heeft gewekt dan was dat geenszins de bedoeling. En ik probeer zelf bijvoorbeeld, een ander voorbeeld, altijd het woord burger te vermijden zeker in het kader van Publieke Dienstverlening weten we dat het wordt burger en inwoner ook geen synoniem zijn. Maar het lukt ook niet altijd, want je gebruikt het woord burger toch vaak. En het is bij het vermijden van het woord klant van belang om onderscheid te maken in de communicatie naar de inwoners, dus communicatie naar buiten toe, en het gebruik van deze term in stukken die bijvoorbeeld voor intern gebruik zijn. En in het kader van de transparantie worden ook interne stukken meegezonden naar de raad, zoals dat nu ook het geval was. En in deze interne stukken worden algemene benamingen gebruikt zoals klantreizen of klant in focus, en sommige systemen die we gebruiken hebben in naam het woord klant al. En ook de VNG maakt gebruik van het woord klant. Het woord zal dus in die zin, dus in de achterliggende processen, nog wel gebruikt gaan worden. En het geeft nogmaals absoluut geen uiting aan de wijze waarop wij naar inwoners kijken. En dat lees ik ook zo in uw motie waarin wordt opgeroepen het woord klant in de communicatie naar inwoners van Rijswijk te vermijden in het kader van de Publieke Dienstverlening. En dat doen we dus al, en ik reken erop dat u even seintje geeft als u constateert dat het niet zo is. Kortom, we gaan inzetten op het

vermijden van het woord klant in de communicatie naar de inwoners in het kader van Publieke Dienstverlening en we nemen de motie daarom graag over. En ik schat in dat we de naam van het Klant Contact Centrum veranderen als we naar het Huis van de Stad gaan. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank voor uw reactie op de bijdrage van de fracties in eerste termijn. Ik wil even de raad even aankijken, is er behoefte aan een tweede termijn? Nee? Dan stel ik voor dat we de motie in stemming brengen. Ik zie wel een hand. De heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Nou, ik begrijp net dat het college de motie en de oproep letterlijk overneemt. Dat concludeer ik correct, toch? Ja, dan hoeft ik niet ... Maar ja, ik heb natuurlijk een hele hoop mede-indieners, maar dan hoeven wij in ieder geval niet per se die motie ook nog in stemming te brengen. En ik kijk even. Ik zie ook schuddende hoofden dus.

De voorzitter: Maar trekt u het dan in?

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Nou, als overgenomen, hè, dus ...

De voorzitter: Ja, ik ben gewend ook al is een motie ... Gaat het college het helemaal omarmen, vanuit transparantie om het wel in stemming te brengen, maar ...

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Nou, vind ik ook prima, dan houden we het gewoon in stemming.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we de motie in stemming brengen, ja. En dan kijk ik John Massaar aan. U kunt stemmen, begrijp ik nu.

De heer Massaar: 26 stemmen voor, 3 tegen.

De voorzitter: Dan is de motie aangenomen, en dan stel ik voor te stemmen over het voorstel. Die is ook aangenomen, denk ik? Ja?

12. Raadsvoorstel Herziening Verordening Fysieke Leefomgeving (RV 22-027)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 12, raadsvoorstel Herziening Verordening Fysieke Leefomgeving. En daarvan heb ik begrepen dat er drie raadsleden het woord willen voeren. Mevrouw Niesen, aan u het woord. Van Rijswijks Belang, toch?

Mevrouw De Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Binnen onze fractie kijken we altijd Forumvergaderingen terug. Dat hebben we ook gedaan. We waren ook echt blij dat er een jurist aanwezig was om het raadsvoorstel uit te leggen, en we zullen dan ook akkoord gaan met dit raadsvoorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Dan ga ik naar fractie Beter voor Rijswijk. De heer Braam?

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Voorzitter, ik kan het ook extreem kort houden. Ik had mezelf opgegeven voor het geval ik eventueel zou moeten of willen reageren op Rijswijks Belang omdat die het als bespreekstuk hebben opgevoerd, maar ik heb geen enkele reden en behoefte om te reageren op de positieve inbreng van Rijswijks Belang, dus akkoord.

De voorzitter: Nou, dank u wel mijnheer Braam. Dan ga ik naar de fractie Wij. Rijswijk, de heer Van Dam.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Ja, in het kader van herhalingen, eigenlijk precies hetzelfde wat mijnheer Braam aangeeft, dus we kunnen het hierbij laten.

De voorzitter: Nou, dank u wel voor de eerste termijn. Ik denk dat we over kunnen gaan tot stemming van dit agendapunt. Oké. Het is aangenomen.

13. Raadsvoorstel Woonplaatsvereiste burgemeester (RV 22-029)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 13, raadsvoorstel Woonplaatsvereiste burgemeester. Dan wil ik vragen aan mijnheer Braam om ... O, ik zie mevrouw Kames. U wilt het woord voeren over dit agendapunt?

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Ik wilde eigenlijk ook meer een soort mededeling doen. Ik zou het heel fijn vinden als u zo snel mogelijk een huis vindt in Rijswijk en dan lekker in ons mooie dorp komt wonen.

De voorzitter: Ik weet niet of er nog anderen het woord willen voeren, dan wil ik anders mijnheer Braam naar voren roepen, dan kan ik namelijk reageren inhoudelijk. Nee? Oké, ik kan u verzekeren dat ik ook heel graag in Rijswijk wil wonen en al meerdere bezichtigingen heb gehad, en nu ook echt wel ervaar hoe ingewikkeld het is om een woning te vinden. Dus ik heb al denk ik vier woningen bezichtigd. En als u goede tips heeft dan hoor ik die graag na afloop van de vergadering.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Er staan er een paar te koop bij ons, hoor, Generaal Spoorlaan.

De voorzitter: Dan is dit voorstel aangenomen, denk ik, hè?

14. Bekrchtiging geheimhouding RIB 22 097 ontwikkelingen JeugdhulpPlus

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 14, Bekrchtiging geheimhouding raadsinformatiebrief omtrent ontwikkelingen JeugdhulpPlus. Hierin wordt u gevraagd om de geheimhouding op te leggen op deze brief. Die stellen we vast, stelt u vast.

15. Moties vreemd – naar een doordachte Regionale Mobiliteitsvisie 2022

De voorzitter: Dan gaan we naar de moties vreemd aan de orde van de dag. En dan beginnen we met de motie naar een doordachte Regionale Mobiliteitsvisie 2022. En aan wie kan ik het woord geven? De heer Van Enk als eerste.

De heer Van Enk (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ook als je naar de agenda van vanavond kijkt valt op dat het afgelopen jaar niet veel of zwaarwichtige Raadsvoorstellen zijn. En je zou bijna kunnen denken dat er in Rijswijk niet zoveel te besluiten valt het afgelopen jaar, maar niets is minder waar. De plannen voor stedelijke verdichting in Rijswijk zijn volop in voorbereiding, en daarom komt mijn fractie nu met een motie over mobiliteit die in overleg met een aantal andere fracties is opgesteld. De verkeerscongestie die de afgelopen jaren niet alleen de stad Den Haag maar steeds meer ook onze gemeente Rijswijk treft baart het CDA namelijk grote zorgen. We hebben die vaker uitgesproken, zoals vier jaar geleden toen we een brede meerderheid van onze raad dachten te zien die er alles voor over had om de Prinses Beatrixlaan te ondertunnelen. Daar heeft Rijswijk een bestemmingsreserve voor aangelegd. Een investering in de toekomst tegen lawaai en luchtvervuiling en voor het leefbaar houden van onze stad, want niet alleen de binnenstedelijke woningbouw in onze eigen gemeente, maar zeker ook die vlak over de grens met Den Haag leidt intussen elke maand, elke week, weer tot extra autoverkeer in en vooral door Rijswijk. Tussen de snelweg en de honderdduizend nieuwe

woningen die er komen in De Binckhorst, in Laakhaven en in Den Haag Zuidwest. Honderdduizend woningen waarvan de wethouder van Den Haag maar bleef volhouden dat die nieuwe bewoners in principe allemaal met de fietsen en met de tram gaan. In Rijswijk zien we ze niet langsfietsen. We zien ze met de auto in de file staan, in de files aan de Beatrixlaan aan de Haagweg, maar intussen 's avonds, eind van de middag, ook aan de Burgemeester Elzenlaan en ook aan de Huis ter Landelaan. Dus voorzitter, als we niks doen dan wordt dit met rasse schreden alleen maar veel en veel erger. En als we stil het regionaal overleg afwachten dan wordt dit straks voor Rijswijk een nachtmerrie waar niet snel meer uit valt te ontwaken. In het Forum heeft wethouder Van der Laar ons uitgelegd dat hij een hele mooie positie in de vervoerregio heeft waarbij hij 26 gemeenten vertegenwoordigd, als ik het goed heb onthouden. Maar voorzitter, één van die gemeenten daar zijn wij bijzonder in geïnteresseerd, voor Rijswijk, daar willen we graag resultaat van zien. En wat we horen van het bestuurlijk overleg stelt ons niet gerust. De regio beschouwd volgens de wethouder de Beatrixlaan op dit moment niet als een groot probleem, dus we praten maar door over het verplaatsen van tram 1 over de Geestbrugweg waar we niet om hebben gevraagd, en blijft de verkeerscongestie nu doorgroeien tot een infarct van binnenkort. Daarom vinden wij dat we als raad vanavond weer eens gemeenschappelijk, gezamenlijk, eensgezind onze tanden moeten laten zien voordat er in het voorjaar een uitgewerkt plan ligt waar we als raad alleen nog maar ja op mogen zeggen. Eerst een integraal mobiliteitsplan waar ook de afhandeling van autoverkeer in is geregeld voordat we instemmen met andere investeringen. Als dat niet gebeurt dan rest ons maar één ding, en dat is klaarstaan met een uitvoeringsplan waar we de pollers gaan neerzetten en waar we de stoplichten anders gaan instellen, en waar we de weg gaan versmallen, want we zijn het beu om alleen maar dromen aan te horen over honderdduizend huishoudens die gaan fietsen terwijl we hier op een verkeersinfarct aan koersen. En dat is de reden dat wij vanavond hopen met een zo groot mogelijke meerderheid een signaal af te geven vanuit de raad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan ga ik naar de fractie van GroenLinks, de heer Van 't Eind. En omdat dit in dit geval ook een motie vreemd aan de orde van de dag is wil ik u ook vragen om het heel kort en beknopt te houden.

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Voorzitter, ik ga mijn best doen. Ik heb ook gewoon - staat het nog aan. Ja, het staat nog aan – een aantal vragen aan de indieners. Maar laat ik maar even beginnen om te zeggen dat GroenLinks op zichzelf heel erg groot voorstander is van de regionale Mobiliteitsvisie. En dat GroenLinks ook vindt dat wij daar als Rijswijk een stap naar voren zouden moeten doen en misschien een trekkende rol in het maken van zo'n regionale Mobiliteitsvisie. Als de motie daartoe ook alleen maar had opgeroepen dan had ik nu kunnen zeggen: ja, deze motie kunnen wij als GroenLinks volhardend steunen. Maar deze motie doet meer, en dan gaat het met name over de toch al wat dreigende toon richting de regio in deze motie over het versmallen van wegen, het afsluiten van wegen. Ja, wij denken niet dat het past bij een constructief gesprek in die regio. En mijn vraag aan de indiende partij is dan ook: hoe kijken zij nu aan tegen het constructief gesprek en hoe schatten ze nu in ... Volgens mij kan dat ook in de tweede termijn, dus hoeft niet gelijk, hoor. Hoe kijken ze nu aan tegen een constructief gesprek als je met deze dreigende taal via deze motie de regio in rent? En vraag twee aan de indieners, we hebben het over versmallen van wegen en het afsluiten van wegen dat we daar een plan voor klaar moeten hebben liggen, maar ik ga er toch vanuit dat als we dat doen dat dat onze eigen inwoners, onze eigen Rijswijkers, ook raakt. Dus hoe zien de indieners dat dan precies? Dus die twee vragen heb ik voor de indieners. En ik zeg er gelijk bij wij staan op dit moment niet positief tegenover deze motie. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ja, dank u wel mijnheer Van 't Eind. Ik wil eigenlijk de heer Van Enk vragen om te reageren op de twee vragen, of wilt u wachten op de ...

De heer Van Enk (CDA): Ja, misschien is het handig qua oordeel om ook ...

De voorzitter: Qua snelheid, dacht ik misschien.

De heer Van Enk (CDA): Misschien zijn er meer vragen, dan kan ik in één keer ...

De voorzitter: Oké. Ja, prima. Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Van Nunen van Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter, dank. Ik heb een aantal vragen aan de indieners, en vooral de heer Van Enk, en ik heb ook paar vragen aan de wethouder die gaat natuurlijk zelf ook reageren, maar ik heb ook wel mijn eigen vragen aan de wethouder wat betreft consequenties van deze motie. Zoals wij daar nu tegenaan kijken, en dat sluit ook wel aan bij wat de heer Van 't Eind zei: stopt de dialoog eigenlijk met de andere gemeenten als het aan deze motie ligt? Tenminste, zo lezen wij het. En volgens mij ligt de ergernis van de indieners, en de heer Van Enk wellicht als eerste, vooral in de verhouding tot de gemeente Den Haag wat betreft de sneltram over Geestbrugweg en de inschatting van de relevantie van de tunnel voor de Beatrixlaan. Dus mijn vraag aan de heer Van Enk is: is dat eigenlijk een beetje uw centrale punt, zonder tunnel geen sneltram? Om het maar even heel kort te zeggen. Dat is de vraag aan de heer Van Enk. En ik heb naast ook wat de heer Van 't Eind zei helemaal geen fiducia in het uiten van dat dreigementen helpt. Ik denk inderdaad eerder dat je dat als gemeente Rijswijk gewoon weer als een boemerang terugkrijgt en daar zijn we zeker niet bij gebaat in het regionaal overleg. Ik vraag trouwens ook nog aan de heer Van Enk, als dat mag voorzitter, waarom heeft u in februari wél voor een constructieve dialoog gekozen in stemming als fractie met betrekking tot het verder praten aan de onderhandelingstafel rondom een eventuele tramlijn over de Geestbrugweg, en waarom zet u die dialoog nu helemaal stop met deze motie, en met vrij harde bewoording ook in het dictum? En aan de wethouder wil ik eigenlijk heel graag vragen: hoe taxeert hij in dat zijn positie is of de positie van Rijswijk, laat ik het zo zeggen, aan de onderhandelingstafel als deze motie wordt aangenomen? In hoeverre ondermijnt dat mogelijk ook, of ondergraaft dat zijn positie aan de onderhandelingstafel, en dan met name niet zijn positie met de positie van de Rijswijk? Voorzitter, hier laat ik het heel even bij in eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Nunen. Dan ga ik naar de fractie VVD. De heer Oelen.

De heer Oelen (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Ja, we hebben in het Forum van enkele weken geleden een discussie gehad naar aanleiding van de raadsinformatiebrieven over De Binckhorst over lijn 1 over de Geestbrugweg. We hadden toen een vrij strenge Forumvoorzitter, die verdere politieke discussie verbood maar die wel opriep tot het indienen van een motie bijvoorbeeld zodat we daar hier in de raad het gesprek over kunnen voeren. Nou, dat doen we nu, dus dat is alleen maar goed. In die RIB, of althans naar aanleiding van die RIB over De Binckhorst die gaat over een investeringsbesluit wat door de overheid is genomen, en dat investeringsbesluit de MIRT is genomen naar aanleiding van een intentieovereenkomst die hier tussen verschillende partijen is gesloten om te komen tot een ontsluiting van De Binckhorst. En eigenlijk in een vrij laat stadium heeft Rijswijk ook mee getekend aan die intentieverklaring, maar daar waren wel een heel aantal voorwaarden aan verbonden. En wat schetst onze verbazing, zoals de vlag er nu voorstaat, is dat aan de voorwaarde eigenlijk nog geen enkele invulling wordt gegeven. Dat is één. Het tweede is, en ik denk dat iedereen dat ook wel voelt, dat raadsbreed het gevoel er is dat bereikbaarheid en leefbaarheid van Rijswijk steeds verder onder druk komt te staan door enorme bouwprojecten. Die bouwopgave is nu eenmaal in de regio, die is in heel Nederland, maar die bereikbaarheid en die leefbaarheid die komt gewoon onder grote druk te staan. Mijnheer Van Enk die refereerde al naar allerlei bouwprojecten bij de Haagse burens, maar ook elders zijn er natuurlijk bouwprojecten en die zijn er ook gewoon in Rijswijk. Dus dat betekent gewoon dat er een enorme opgave komt om die mobiliteit beter te ontsluiten. Wat wij ook zien is dat er te veel doorgaande

druk, doorgaande wegen in Rijswijk zijn waar dat verkeer enorm toeneemt ondanks het feit dat we met z'n allen het STOMP-principe hebben aanvaard, en we zien dat het ook in andere gemeenten is gebeurd. Maar we zien ook dat het tot dusver geen enkele oplossing biedt. We lezen in de krant dat er alleen maar meer auto's zijn verkocht, dus mensen die kiezen niet kennelijk voor alternatieve methoden, maar die blijven gewoon in die auto zitten. Dus het probleem gaat niet zomaar weg, dat is denk ik het punt. We moeten het gaan oplossen en wij in Rijswijk kunnen dat niet alleen oplossen. Dat moet regionaal gebeuren door middel van een integrale visie die we samen met al onze burens gaan opstellen. Daar roept deze motie primair dan ook toe op dat het college, dat de wethouder daar mee aan de slag gaat. Maar ja, er zit inderdaad ook een angel in, en sommige partijen noemen dat een dreigement, maar ik noem het meer een angel om ervoor te zorgen dat de wethouder ook een extra zetje aan die onderhandelingstafel krijgt, want tot nu toe hebben we echt ook feitelijk gemerkt dat alles wat wij zelf wensten dat daar gewoon door de burens niks van terecht is gekomen. We worden er voortdurend in geshanghaaid, dat is gewoon de feitelijke situatie, en Rijswijk ja, we kunnen zeggen verliest dan de positie van de onderhandelingstafel. Ik heb niet de indruk dat we tot nu toe al enige positie daarin hadden. Vandaar dus dat we ook in deze motie oproepen om voorbereidingen te treffen voor het geval we er in de gezamenlijkheid in de regio niet uit zullen komen. In de hoop natuurlijk dat we er in de regio wel uitkomen om het regionaal probleem gezamenlijk hierop te lossen. Maar mocht dat nu niet regionaal opgelost kunnen worden dan zullen we onze verantwoordelijkheid als Rijswijks bestuur moeten nemen om iets te doen aan de bereikbaarheid van de Rijswijk voor de eigen inwoners en ook voor de leefbaarheid voor Rijswijk voor de eigen inwoners. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Dan mevrouw Niesen van Rijswijks Belang.

Mevrouw De Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag namens de fractie van Rijswijks Belang mondeling nog even de motie kracht bijzetten en wel met het volgende. Uit onderzoek van het CBS is gebleken dat er op 1 januari 2022 er ruim 8,8 miljoen personenauto's zijn in Nederland. In drie jaar tijd is dit met 4,6 procent toegenomen en 88,4 procent hiervan staat op naam van particulieren. Inmiddels zijn er sinds begin 2022 725.000 elektrische auto's in Nederland. Dat betekent, dat één op de twaalf personenauto's in Nederland een elektrische of hybride auto is. Rijswijks Belang leest dan ook dat het gebruik van een auto eerder toeneemt dan afneemt en ziet ook binnen onze gemeente de verkeersinfarcten aanzienlijk groeien. Is de wethouder hiervan op de hoogte? In het Forum van 6 december jongstleden kondigde de wethouder aan dat hij de week na het Forum een gesprek zou hebben met de MRDH. Heeft dit gesprek inmiddels plaatsgevonden, en heeft de wethouder zich opgesteld als Calimero? U weet wel, het zwarte kuiken in het gezin met verder alleen gele kuikens. Calimero die opkomt voor situaties waar structureel tekortgedaan wordt of situaties die niet serieus genomen worden vanwege hun geringe omvang. En dan kijken we even terug naar de afgelopen vijf jaar als het op het openbaar vervoer aankomt. Bus 23 verandert naar Bus 51, verandert naar bus 61, geen stophalte meer bij De Bogaard en haltes Treubstraat en halte Broekpolder die zijn weggehaald. Rijswijk is zoals vaak benoemd door de snelst groeiende gemeente van Nederland en hoeft daarom niet onder te doen voor de grotere gemeentes om ons heen. De wethouder mag best eens met zijn vuist op tafel slaan en zeggen: nee, nu is het genoeg, er worden geen haltes meer weggehaald in Rijswijk, ik vind dit sociaal maatschappelijk verantwoord, temeer omdat er veel woningen gebouwd gaan worden. Rijswijk moet voldoen aan het STOMP-principe. Er is dus goede infrastructuur nodig en hieronder valt goed openbaar vervoer, een Beatrixtunnel en geen versmallingen meer van wegen. Rijswijks Belang gelooft namelijk niet dat er binnen onze gemeentes het autoverbruik zal verminderen, en zo ook niet binnen de omliggende gemeentes, af te lezen uit de cijfers van het CBS, of kan de wethouder het tegendeel bewijzen? Dank u wel. Dit is het voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Dan ga ik naar mevrouw Woudstra, D66. U heeft ... O, mevrouw Van der Weij, sorry.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. In lijn met GroenLinks, is ook D66 voorstander van een regionale visie. Het is natuurlijk ontzettend belangrijk om Rijswijk goed te ontsluiten en ook te zorgen dat de wegen begaanbaar blijven, en we zouden het ook heel prettig vinden als we daar een stevige rol in kunnen nemen om dat voor elkaar te krijgen. En ook daar, als daar was opgeroepen in de motie om alleen daartoe op te roepen dan hadden we er zeker in mee kunnen gaan, maar de motie is behoorlijk breed en de toon van de motie is misschien niet wat we ervan gehoopt hadden. We zijn erg voor een constructief gesprek zoals ook al eerder in het jaar met elkaar hebben bevestigd, en we zitten ook goed aan tafel op dit moment. Dat willen we ook graag zo houden, en inclusief de nut en noodzaak voor Rijswijk dat wat duidelijk is wat wij willen, dus met ons eigen belang in combinatie met regiobelang. Natuurlijk zijn we ook voor een Beatrixtunnel en een goede doorstroming en ook voor het milieu. Tenminste niet alleen het doorstromen van auto's, maar we weten allemaal de milieuproblemen bij de Beatrixlaan, de luchtvervuiling et cetera. We willen graag vooruit. We willen vooruit in de mobiliteit, we willen zorgen dat Rijswijk goed bereikbaar blijft, begaanbaar reist via het STOMP-principe. Het STOMP-principe is nog vrij recent en we willen het graag een kans geven, dus dat wil ik graag nog even gezegd hebben. We zijn benieuwd naar de verdere antwoorden van deze op de vragen die gesteld zijn en wachten het verder even af, en zijn op dit moment geen voorstander van de motie.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan ga ik naar de fractie van de Partij voor Gelijkeid en Gerechtigheid, de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkeid en Gerechtigheid): Dank u wel voor het woord, voorzitter. Nou, ik sluit voor een groot deel ook bij een aantal van mijn raadsgenoten. We moeten even teruggaan naar het principe, want Rijswijk is geen eiland, daar blijven we op hameren. Als ik de motie lees dan zie ik ook dat er gewoon aangedrongen wordt op regionale integrale samenwerking. Ik zie dat meer als een urgente zaak dan vrijblijvendheid, dus dat is het uitgangspunt. We moeten gewoon regionaal met omliggende gemeenten intensief samenwerken voor die bereikbaarheid, leefbaarheid en zeker ook voor de luchtverontreiniging die in toenemende mate steeds stijgt. Alleen het laatste woordje waar ik mee ook met mijn fractieleden over gehad, het zijn geen dreigementen maar ik zie het meer als ontmoedigingsmaatregelen, maar daar snijden we ook onze eigen ... Ja goed. Onze inwoners die zullen hier ook nadelen van ondervinden. Ik pleit meer voor die samenwerking, en het STOMP-principe zouden we ook de kans moeten gunnen om het tot uitvoering te kunnen brengen. En ik vind de motie die heeft een hele mooie – tenminste geen mooie – maar de probleemstelling in kaart gebracht. Je kan in principe hier gewoon het uitgangspunt van een hele mooi script zien. De problemen die ik ook ervaar, die mijn fractieleden ook ervaren die wij ook hedendaags terugzien in onze samenleving die zijn heel nauwkeurig omschreven. Hoe gaan we die oplossen? Ja goed, dat blijft een discussie. Ik pleit voor meer ... Stel je voor dat deze motie, de laatste zinnen niet in laten staan. Dat wij niet eigen regie gaan houden met wegafsluitingen of verkeerslichten of wegversmallingen, maar dat we gewoon aandringen, de wethouder aandringen om toch een stevig gesprek aan te gaan met omliggende gemeentes. Want helaas, we hebben geen luxepositie, want we moeten tegen de grote jongens opboksen, maar we moeten gewoon alles uit de kast halen om die leefbaarheid en vooral de gezondheid waarmee gepaard gaat met luchtverontreiniging, de bereikbaarheid te bevorderen dan wel in stand houden voor nu en de toekomst. En met name de twee grote wegen Haagweg en de tunnel Bea vind ik van belang die onderdeel uit te laten maken van deze visie. En dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer El Majjaoui. Mijnheer Van Dam van de fractie van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Jazeker. Hartelijk dank. Ja, Rijswijk groeit snel. We hebben de afgelopen jaren verschillende woonwijken toegevoegd zien worden, het Havenkwartier of RijswijkBuiten, maar we zijn ook volop bezig met nieuwe ontwikkelingen. De HBG-locatie die ontwikkeld wordt, De Bogaard, het Kessler Park, Havengebied Pasgeld Oost en Pasgeld West, en dat alles zorgt ervoor dat Rijswijk één van de snelst groeiende gemeentes is van Nederland...volgens het CBS. Volgens het CBS gaan we in 2035 zelfs richting de 85.000 inwoners, en dat is niet niks. En we zijn inderdaad geen eiland, zoals eerder vandaag al gezegd is. We liggen naast één van de dichtstbevolkte steden van Nederland, namelijk Den Haag. En daar is de grootste ontwikkeling in de stad De Binckhorst, waar 25.000 huizen worden bijgebouwd waar pak hem beet 50.000 inwoners bijkomen. Dat is een stad naast een stad. Dat is misschien al een Rijswijk naast een Rijswijk, en dat is niet niks, want dat gaat wat doen. Het gaat wat doen met onze infrastructuur. En de Geestbrugweg is namelijk één van de wegen die straks die grote woonwijk moet gaan ontlasten, en daar zien we anders wel een groot probleem. Want hoeveel geld we er ook tegenaan gooien, die weg wordt niet breder, want daar staan huizen die er al lang staan die niet weggaan. En hoe meer geld we ertegenaan gooien, het wordt niet rustiger want er komen ontegenwoordig veel nieuwe inwoners bij. Maar we zitten hier vandaag niet alleen om te praten over die Geestbrugweg, we zien nog veel meer knelpunten in Rijswijk. Vorig jaar hebben we het vastgesteld in de mobiliteitsstrategie. We zien de Beatrixlaan, de Volmerlaan, de Burgemeester Elzenlaan, de Haagweg. Het zijn allemaal voorbeelden van knelpunten in Rijswijk waar we urenlang stil kunnen staan en waar we nog veel langer stil gaan staan als het ligt aan al die bouwplannen die ik hiervoor heb genoemd. En wat deze motie probeert te doen is dat we prioriteit geven aan de mobiliteit en aan een oplossing voor die knelpunten, want ik hoop, en ik hoop dat dat gedeeld wordt dat we evenveel prioriteit geven aan het oplossen van onze knelpunten als dat we geven aan het oplossen van in dit geval het Haagse probleem. En dat wij er evenveel prioriteit aan geven als dat we prioriteit geven aan het bouwen van nieuwe locaties die alleen maar zorgen voor nieuwe problemen. En daarbij zou ik het voor de eerste termijn even willen laten. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan dank ik u hartelijk voor uw inbreng ... O, mevrouw Harmsen, ChristenUnie. Hoe kunnen we u vergeten?

Mevrouw Harmsen (CU): Ik had me keurig opgegeven. Dank u wel, voorzitter. Deze motie behelst een dreigement. Een dreigement past niet binnen een regionale samenwerking, dat past binnen een machtsspel en daar moeten we niet naartoe. Het is niet passend bij een kleine stad, het past ook niet bij een grote stad uiteraard. Wat wel past, en waar ik best blij mee ben bij deze motie die verzoekt aan het college om met de omliggende gemeenten op te trekken. We weten dat Delft grote moeite heeft met de plannen van tramlijn 1. Voorburg. Laten we daarmee ook in kleiner verband transparanter wel richting Den Haag daar eens van gedachten mee wisselen, laten we daar de tijd voor nemen. Maar dat is onmogelijk op het moment dat we deze motie aannemen, en dus een dreigement van pollers doen of wegafsluitingen. Daarmee slaan we onszelf op de vingers, schieten we ons in de voet of een stok in de spaak, als ik bij de fiets mag blijven. Dat zou jammer zijn. En een ander punt heel praktisch, wegafsluitingen. Twintig procent van de Rijswijker forenst naar Den Haag met de auto. Ook daarin zetten we weer een stok in onze eigen spaak als wij onze eigen wegen gaan afsluiten voor een forens, terwijl we best wel wat te bieden zouden kunnen hebben in de regionale samenwerking. Stel je voor dat wij geasfalteerde fietswegen hebben op onze sterroutes, en het lekker doorrijden is door Rijswijk heen naar Den Haag, bijvoorbeeld. Dat zou fantastisch zijn. We hebben wel wat te bieden, denk ik, en te verbeteren.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Mijnheer Braam van Beter voor Rijswijk.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Dank u wel, voorzitter. Toch nog even reageren met name op de gevoeligheden zoals die worden geschetst door enkele partijen. En dan denk ik dat vooral het venijn zoals dat wordt uitgelegd in de start zit, maar ik heb het anders gelezen. Ik zie het vooral als feitelijk een ondersteuning van het STOMP-principe ook in belangrijke mate, maar laten we vooral niet vergeten dat op alle manieren hoewel we niet alleen als partij maar ook als gemeenteraad. We hebben ingezet op het verzorgen van met name het afwikkelen van het autonetwerk via de inprikkers, zo noemen we dat. En één van die inprikkers is bijvoorbeeld de tunnel, die Victor Boogie Woogietunnel, dat is er eentje. Niet te vergeten de Feyneroute, en dan hebben we natuurlijk ook de Beatrixlaan als één van de laatste inprikkers waar de gemeente Den Haag niet omheen kan. Maar laten we ook niet vergeten, en dan kom ik toch maar even terug op het STOMP-principe, dat we eigenlijk al stiekem bezig zijn natuurlijk met dat soort ontwikkelingen. Kijk even wat we gedaan hebben met Generaal Spoorlaan van twee naar een baan. Kijk even wat we met de Schaaapweg recent hebben gedaan, van twee naar een baan. Kijk wat we op de Huis ter Landelaan al een tijdje geleden hebben gedaan, helemaal teruggebracht naar een baan. Dan kan ik nog wel even wat andere stukken noemen natuurlijk, Burgemeester Elzenlaan is al in een ver verleden aangepakt toen de trambaan werd aangelegd. Dus er zijn al fors wat maatregelen genomen om eigenlijk ook een klein beetje het autoverkeer te ontmoedigen. Wat niet echt onze grootste voorkeur heeft, maar wat we best begrijpen als je op een gegeven moment alle verschillende vervoersstromen wilt stimuleren in de regio. Dus ik zie het niet als een dreigement, dat laatste stuk, maar meer als een soort ondersteuning van feitelijk het STOMP-principe wat we met z'n allen hebben omarmd enkele maanden terug. Dus dat wil ik toch graag kwijt, en verder ben ik vooral nieuwsgierig naar de antwoorden op de vele vragen die gesteld zijn door de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dan dank ik uw raad voor de eerste termijn, en geef ik het woord graag aan wethouder Van der Laar.

De heer Van der Laar: Voorzitter, dank u wel. Mijn excuses, ik ben een beetje verkouden, want dat klinkt misschien alleen maar mooier van mijn zoetgevooisde woorden van vanavond. Maar hartelijk dank voor uw beschouwingen, en de heer Braam zegt: de vele vragen die aan de wethouder zijn gesteld. Ik heb er eigenlijk maar een paar kunnen ontwaren, eerlijk gezegd, en er zijn heel veel vragen aan de indieners ook gesteld. Ik zal bij het Rijswijks Belang beginnen omdat u een algemeen beeld ook gaf met heel mooi CBS-cijfers, en daar hou ik wel van dat er gekeken wordt naar feiten. En het is inderdaad zo dat het verkeer groeit in deze regio. Alle vervoersmodaliteiten groeien, dus de hoeveelheden mensen die gebruikmaken van de fietspaden worden drukker, de lange routes worden drukker, de metro's worden drukker, en de auto die groeit ook in aantal. En vandaag op het nieuws ook weer een bericht over dat een tweedehandse auto nog nooit zo duur is geweest als vroeger omdat de vraag zo gigantisch groot is en het aanbod heel klein. Dus het zijn allemaal indicatoren dat dat hele mobiliteitssysteem gigantisch onder druk staat. Daarom is het ook zo belangrijk dat we daar iets aan gaan doen. En dat uw raad in de vorige periode het mobiliteitsprogramma heeft vastgesteld wat we nu moeten gaan uitwerken, en daar zijn we druk mee bezig, in een uitvoeringsagenda van die mobiliteit. Tevens is het kabinet - dat hoor ik van de week, maar daar hebben we hier in Rijswijk misschien niet zo heel veel aan want dat is denk ik heel abstract – komt in de loop van het jaar ook met een mobiliteitsvisie voor Nederland, mobiliteit 2050. Dan ben ik wel benieuwd naar hoe dat eruitziet, maar veel concreter hebben wij in onze eigen regio ook nu recent een nieuwe visie opgesteld, namelijk strategische agenda van de MRDH. Die ligt nu voor. Die is vrijdag vastgesteld door de burgemeesters in het Algemeen Bestuur, en hebben we binnenkort in januari of begin februari een avond voor waarin die agenda wordt besproken. En alles staat ook op visionairniveau, allerlei maatregelen, aannames, voorspellingen en maatregelen om het beheersbaar te houden van deze regio. En die maatregelen zijn er vooral ook opgericht op dat je met de fiets gaat dat dat veel prettiger gaat. Dat je met het openbaar vervoer gaat dat dat veel prettiger gaat, en dat het relatief autobezit

lager wordt. En ik zeg relatief, dat betekent dus dat het aantal auto's ... Nou, ik zal blij zijn eerlijk gezegd als het de komende tien jaar hetzelfde blijft, maar daar is wel een groei te verwachten in eerste instantie, denk ik. Daarom moeten we (hebben vorig jaar pas dat mobiliteitsprogramma) aan die maatregelen om fietspaden te verbreden en nieuwe fietspaden aan te leggen en ook nieuwe haltes zoals een RijswijkBuiten et cetera. Dat gaat de komende jaren allemaal plaatsvinden, maar daar moeten we echt voorrang en vaart mee maken om dat aan te kunnen en om die woningbouw aan te kunnen, want dat is de hele achtergrond van ook het BO MIRT waar ik zo meteen bij de vragen van de heer Oelen nog even op terug zal komen. Het gesprek met de MRDH, vraagt u heel specifiek. Ik weet niet exact welk gesprek u bedoelt, want ik heb veel contact met de MRDH. Ik heb morgen wel - maar dat is misschien bij de volgende motie relevant - een gesprek met HTM, als u zich afvroeg of dat al had plaatsgevonden. Dat is morgen. Er zijn twee dingen, wil ik nog ingaan op mevrouw Niezen die van belang zijn, want ik begrijp heel goed dat als je gewoon naar het openbaar vervoersysteem kijkt en denkt: ja wat is daar nu aan de hand? Tarieven gaan omhoog, haltes gaan weg. Het wordt steeds onaantrekkelijker om met het openbaar vervoer te reizen. Ja, we zitten nu in een spagaat eigenlijk van de korte termijn problemen die corona hebben opgeleverd, namelijk dat we nog niet op het oude reizigersniveau zitten, en nog niet genoeg inkomsten binnenkrijgen zodat we die haltes kunnen behouden, dus dat is een tijdelijke maatregel. Maar ik ga ervan uit dat er met de groei ... En dat is het tweede spoor, de lange termijn, en daar zijn al heel veel overleggen en visies en daadwerkelijk geld beschikbaar gesteld om juist te investeren in het openbaar vervoer. Dan gaat het om extra lijnen, extra haltes zoals het bij BO MIRT is afgesproken, het Meerjarenprogramma voor Infrastructuur Ruimte en Transport, mogelijk een City-sprinterhalte in RijswijkBuiten. Nou, dat is fantastisch nieuws. Dus dat is de korte termijn en de lange termijn, maar als je gewoon op de bus staat te wachten dan doen die termijnen er niet toe, dan moet die bus gewoon komen, dus dat is ook zeker, wat ik morgen bij de HTM en met de EBS op zal nemen ten aanzien van bus 61. Heb ik die vragen vrij uitgebreid beantwoord, maar dat heb ik gelijk beschouwd als een antwoord op meerdere dingen die gezegd zijn. Tegen de heer Oelen zeg ik als het gaat over de voorwaarden die zijn gesteld in de intentieverklaring en die wij mee hebben gestuurd en aangehecht zijn aan de stukken van het BO MIRT dat die worden uitgewerkt in de bestuursovereenkomst en dat we die één voor één ook hier samen met het besluit aan uw raad zullen voorleggen, zodat u zelf kunt zien: voldoet dit nu aan onze voorwaarde ja of nee? En als ze niet voldoen aan onze voorwaarden wat krijgen we er dan voor terug, of waarom voldoet het dan niet aan onze voorwaarden? En ik zou het heel zonde vinden als u het college de kans ontnemt om verder te gaan werken aan die voorwaarden om dat uit te werken voor het belang van Rijswijk. Want als we niet meedoen dan hebben we er ook helemaal geen invloed meer op. En dan komen we bij de vraag van mevrouw Van Nunen welke consequenties heeft deze motie. Nou ja, ik zou me vooral concentreren op het dictum. Er staat heel veel in de overwegingen en soms ook niet altijd feitelijkheden. En ik denk dat dat ook wel een reactie oproept, maar laten we ons concentreren op het dictum. Dan weet ik bij sommige onderdelen eigenlijk nog niet zo goed wat de consequenties van zijn. Ik zou ook aan de indiener willen vragen: hoe ziet diegene het voor zich hoe het proces dan verder gaat? Moeten wij ons terugtrekken uit dat proces, of moeten we op een andere manier in gesprek, of zeggen we laat dat BO MIRT ook maar zitten? Dus dat zijn wel cruciale vragen. Kunnen we verder met het invullen van die voorwaarden die in de intentieverklaring zijn gegaan? Maar misschien nog belangrijker, verschillende bouwprojecten zijn genoemd, kunnen we daar mee door of niet? Ik denk dat we even duidelijkheid moeten hebben over de interpretatie en de verstrekkendheid van deze motie. Maar ik ben hartstikke enthousiast eigenlijk over, en dat staat ook in het coalitieakkoord dat we ook in Haaglanden afstemming moeten zoeken voor het mobiliteitssysteem en de verkeerscirculatie. Daar hebben we de eerste stappen van gezet in de contacten met Den Haag, met Anne Mulder in januari weer. En ook in regionaal verband hebben wij vanuit de ruimtelijke agenda; heeft Leidschendam-Voorburg het initiatief genomen om ruimtelijk samen te gaan werken aan de grote vraagstukken, en dat is leefbaarheid en bereikbaarheid, en mobiliteit is daar dus een onderdeel van die samenwerking. Dat zou kunnen resulteren in

een regionale Mobiliteitsvisie. Ik zou zeggen misschien wel het uitwerken van een regionale Haaglanden interpretatie van de MRDH-strategie. Dat zou allemaal kunnen, er liggen genoeg kapstokken en haakjes om daarmee aan de slag te gaan, en daar wil ik de regio van harte voor uitnodigen om daarmee daadwerkelijk ook aan de slag te gaan. Als ik kijk naar het tweede punt van het dictum is in gesprek te gaan over de uitgangspunten en het verkrijgen van data, neem ik aan dat het gaat over die regionale Mobiliteitsvisie. Geen enkel voorstel voor te bereiden, hebben we wat vragen over gesteld, en daar laat ik het bij mijn eerste termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank aan wethouder Van der Laar. Dan kijk ik terug naar de raad. Mijnheer Van Enk, wilt u als eerste reageren op de gestelde vragen aan u als indiener?

De heer Van Enk (CDA): Graag, voorzitter dank u wel. Maar als ik zo de partijen hoor dan lijkt het er toch sterk op dat we het over de inhoud van wat er goed is voor Rijswijk en wat we willen, dat we het behoorlijk eens zijn met elkaar. Dat proef ik heel erg uit de woorden van mevrouw Van der Weij, en proef ik ook uit de woorden van de heer Van 't Eind. En dan hoor ik, ja het gaat vooral om de toon van het dictum. Ik denk dat de heer Braam daar wijze woorden over heeft gesproken. Het gaat om ons voor te bereiden op alle scenario's die denkbaar zijn. En als we alleen al het voorbeeld nemen van De Binckhorst dan wil ik ook mijn collega raadsleden erop wijzen dat Den Haag daar 25.000 woningen heeft gepland, maar ik heb afgelopen maanden gehoord dat dat kon oplopen tot 30 of 35.000 woningen, en daar horen wij via ons college niks over. Dat doet Den Haag omdat ze daar zelf verantwoordelijk voor zijn en zich dat vinden, en bij een bestuurlijk overleg en een dialoog hoort dus een dialoog van beide kanten anders is het geen dialoog. En ik denk, en ik heb het eerder gezegd ook in de vorige periode, kijk eens naar Voorburg, kijk eens naar Voorburg-Leidschendam hoe die zich jaren hebben opgesteld in het regionaal overleg. Dat was niet alleen dialoog, dat was ook onderhandelen, en dat is ook een keer zeggen waar de grens ligt en wat de stok achter de deur is. En Voorburg heeft daarmee uiteindelijk een heel mooi resultaat bereikt als het gaat om doorgaande wegen door de stad. En ik denk dat wij zo nu en dan zeker als gemeenteraad moeten laten zien dat het ons menens is. En ik denk dat de wethouder daar alleen maar door gesterkt kan worden in zijn regionaal overleg. Dat is ook een reactie naar de wethouder. Er staat nergens in dit voorstel, deze motie, dat we de dialoog moeten stoppen. Er staat de wijze waarop, de voorwaarden waaronder en dat we doorgaan met de regionale Mobiliteitsvisie, maar dan op alle aspecten, en niet alleen de fantasie, zou ik bijna zeggen, van de wethouder Van Asten, waar we de vorige periode mee te maken hadden, dat alles via de bus, de tram en de fiets kan, want dat is niet realistisch. Het gaat niet alleen om ook de verkoop in heel Nederland, het gaat om dat in deze gemeenten het aantal inwoners voor gigantisch gaat stijgen inderdaad met hele aantallen gelijk aan de stad Rijswijk tegelijk. En dat kunnen we niet wegruiven door een extra fietspad of wat ook alleen aan te leggen. Daar moet Rijswijk ook serieus in gehoord worden. En dat is de enige reden van de toon of de aard van deze motie dat we als raad zeggen: dit vinden we belangrijk, zijn we het allemaal over eens, maar het is ons ook menens. Mevrouw Van Nunen vroeg nog waarom heeft het CDA dan in februari ingestemd met het praten met Den Haag? Ja, dat was op voorstel van de wethouder Keus. En die had daarvoor, als ik me goed herinner, ook nog in de krant gestaan samen met wethouder Van Asten die op dat moment het belang van een tunnel in de Beatrixlaan onderschreef, op dat moment. En dat moment viel toevallig na het moment dat onze wethouder Lugthart in De Telegraaf een interview had gegeven met hetzelfde soort voorplannen die in deze motie staan, en toen werd de discussie in de Haagse raad voor het eerst gevoerd over de Beatrixlaan. Het is dus niet alleen maar dialoog en afwachten tot onze wethouder met een voorstel komt over de tram, het is ook...

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen wil u interrumpen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter ik wil graag inderdaad aan de heer Van Enk vragen of hij vindt dat de huidige wethouder zich niet sterk genoeg opstelt in dit overleg? Daar wil ik een duidelijk antwoord op.

De heer Van Enk (CDA): Ik heb alle vertrouwen in de wethouder. En de reden dat wij deze motie hebben ingediend was louter vanwege de feitelijke zaken die hij vertelt in het Forum over de gang van zaken, en onder meer de uitspraak dat in de regio het probleem aan de Beatrixlaan niet als opportuun wordt beschouwd of niet hoog op het lijstje staat. Ik weet de exacte bewoordingen niet, maar als het dáár al begin dat dat niet serieus wordt genomen in de regio dan is niet alleen de Beatrixlaan een groot probleem, maar dan wordt dus ook de andere doorgaande routes waar we het over hadden een enorm probleem. En dat is nu al zichtbaar en over een paar jaar is dat gewoon een gigantisch probleem. Als we nu niets doen is het straks te laat. Dat is de reden, de urgentie en de klem waarmee we het college verzoeken. En nogmaals, ik heb er alle vertrouwen in dat de heer Van der Laar die motie als een steun in de rug beschouwd en zijn stinkende best doet om de belangen van Rijswijk in alle mobiliteitsopzichten te behartigen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Ik zie mijnheer Oelen.

De heer Oelen (VVD): Ja dank u wel, voorzitter. Dank wethouder voor uw reactie op de enkele vragen en opmerkingen die waren gemaakt. U stelt zelf een aantal vragen terug. Moeten er bouwprojecten worden gestopt? Het antwoord is natuurlijk nee. Ik haal dat ook nergens uit die motie. Moeten we stoppen met overleggen over voorwaarden? Nee, uiteraard niet. Dat dialoog moet gewoon verder gaan, maar we moeten onze positie natuurlijk op geen enkele manier verspelen in alle gesprekken die er zijn. Wat we daarentegen wel willen is dat er nog een stapje bovenop wordt gezet om te komen tot die regionale Mobiliteitsvisie. En u verwijst nu naar een strategische visie van de MRDH waar wij nog geen kennis van hebben genomen. U kennelijk wel, dus ik heb geen idee in hoeverre dat een haakje kan zijn voor een Mobiliteitsvisie, dus dat zou een vraag aan u zijn. Mijn tweede vraag zou zijn, en dat is dan maar een vraag op de man af: hoe schat u uw eigen positie aan deze tafel in, of de positie van de Rijswijk aan deze tafel? Stel je nu voor dat wij die voorwaarden die in deze motie staan, dat we die zouden wegbrengen en u alleen nog maar zo te vragen om te komen tot een goed gesprek met die andere partners in de regio om te komen tot een brede regionale mobiliteitsvisie op korte termijn? Hoe groot acht u dan de kans dat u dat binnen nu en een aantal maanden realiseert in goed overleg? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Oelen. Mevrouw Niesen.

Mevrouw De Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Als eerste wil ik mevrouw Harmsen vragen wat zij leest aan dreigement. Ik wil me daar überhaupt en mijn fractie ook van distantiëren want wij zijn niet van de dreigementen of dreigende toon in de motie. Verder wil ik de wethouder bedanken voor het uitgebreide antwoord. Fijn om te horen dat hij morgen naar de HTM gaat. Krijgen we daar ook een terugkoppeling van? En in de Muziekbuurt ligt namelijk ook nog een buslus, of in ieder geval waar bus 23 overheen heeft gereden. Ik vraag me af wat we daarmee gaan doen, misschien kunnen we daar het eerste brede fietspad van Rijswijk van maken, dan wordt het in ieder geval nog gebruikt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Niesen. Mevrouw Harmsen wilde reageren op uw vraag.

Mevrouw Harmsen (CU): Ja, ik kreeg een vraag, dus het dreigement zit vooral in de laatste twee punten: geen enkel voorstel voor te bereiden over het leggen van tramverbindingen zolang de gevolgen ... En daarna: in de tussentijd alle mogelijkheden te onderzoeken en te beproeven voor het weren van doorgaand verkeer door Rijswijk door middel van afsluiting, afstelling van verkeerslichten, wegversmalling of wat voor ontmoedigende

maatregelen dan ook. Dus zoals ik al zei die eerste twee punten van het met de omliggende gemeente een integrale regionale Mobiliteitsvisie te formuleren, dat is prima. Met de gemeenteraad in gesprek te gaan, ook prima. Maar dat staat dus in dat we eerst al die dingen moeten doen en dan geen enkel voorstel verder voor te bereiden zolang we dit en dit weten. Dus alles wordt stopgezet en dan moeten we dus gaan nadenken over wegversmallingen, ik vind dat dreigend.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Ik zie al twee handjes, maar ik wil ook vragen om ... Dit is een motie vreemd aan de orde van de dag. Ik zie dat het wel heel uitgebreid wordt besproken en op elkaar gereageerd, dus ik vraag u daarin terughoudend te zijn bij deze motie. Even kijken, zijn er nog ... Ik zie mijnheer Van 't Eind nog en dan wil ik mevrouw Van der Weij met een vraag ... Mijnheer Van Dam ook, en dan willen we toch snel terug naar de wethouder en tot stemming denk ik dat we moeten komen. We hebben nog een drietal moties vreemd aan de orde van de dag, en het is bijna tien uur.

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Ik zal het even kort houden. Nee, ik had een aantal vragen gesteld, dus dan is het altijd op zich wel netjes om even te reageren. Ik had overigens twee vragen gesteld, één daarvan is niet echt beantwoord door de indieners, dus ik stel het toch nog even een keertje. Hebben de indieners ook nagedacht over wat het effect is op bewoners van Rijswijk zélf op het moment dat je die afsluitende, versmallende maatregelen gaat nemen? En die vraag, daar heb ik geen antwoord op gehoord.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk wil daarop reageren, op uw vraag.

De heer Van Enk (CDA): Ja. Excuus aan de heer Van 't Eind en anderen, dat was ik vergeten. Maar als je nu al onderzoekt wat voor maatregelen kunnen en helpen dan kun je daar wel degelijk rekening mee houden. Ik geef één voorbeeld en die gaat over de doorgang naar De Binckhorst, waar dus een heel Rijswijk wordt gebouwd. Als dat doorgaat met alleen een tramlijn erbij aan de Geestbrugweg dan kunnen we ons voorstellen als je nu kijkt naar de verkeerscongestie dat het daar gewoon onbegaanbaar gaat worden voor autoverkeer. Dan kun je wat mij betreft beter nadenken over alternatieven voor Rijswijk en met Voorburg bijvoorbeeld overeenkomen om een poller te gaan zetten bij de toegang van De Binckhorst naar Voorburg zodat wel autoverkeer tussen Rijswijk en Voorburg mogelijk houden, maar het verkeer vanaf De Binckhorst en omgekeerd over de Rotterdamsebaan de tunnel moet. Daar kun je over nadenken. Het is maar een suggestie, en ik ben geen verkeersdeskundige, maar ik vind dat we gesteld moeten zijn om dit soort noodscenario's te bewandelen waar onze eigen inwoners zo min mogelijk last van hebben.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording. Ik ...

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Ja, om even af te ronden. Kijk, ook even in reactie op hoe we het zouden moeten lezen. Onze fractie gaat gewoon uit van wat er hier staat. En als wij dit lezen dan lezen wij hier een dreigende toon in die laatste punten. En wij blijven bij het standpunt dat dat niet vruchtbaar gaat zijn in het gesprek wat we hebben en dat het ook niet gaat opleveren wat we zouden willen en ook niet gaat voorkomen wat er nu gebeurt. Mevrouw Harmsen deed nog een suggestie, dus ik wil de indieners toch nog een suggestie geven om in plaats daarvan van zo'n dreigement te uiten juist bondjes te vormen met de gemeente die tegen hetzelfde probleem aanlopen, dus bijvoorbeeld Delft, Voorburg, en dat op die manier te doen in plaats van dit soort dreigementen richting met name Den Haag te uiten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Ja voorzitter, die suggestie die doe je aan de wethouder, maar daar heb ik geen motie voor nodig, en ik denk dat de wethouder ook wijs genoeg is om dat soort wegen te bewandelen. Het gaat hier als raad om de inhoudelijke randvoorwaarden die we stellen aan zo'n mobiliteitsplan, en dat is grofweg dat we naast het STOMP-principe wat we allemaal omarmen ook willen dat er rekening wordt gehouden met de verkeerscongestie. En als we dat niet serieus naar voren brengen en we houden het alleen maar op dialoog dan gebeurt er precies hetzelfde als de afgelopen vier jaar, en dat is dus niks.

De voorzitter: Voor de allerlaatste keer mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Excuus, voorzitter. Ik overtreed nu een beetje mijn grenzen, maar ik ga toch nog even een reactie geven. Ja, ik denk dat we het hier niet over eens gaan worden. Ik denk dat je op deze manier niet de juiste weg vaart. En ik ga er toch vanuit dat net als dat bondjes vormen – en ik heb alle vertrouwen in de wethouder – de wethouder ook de verkeerscongestie meeneemt in de gesprekken nu al, dan is deze motie nodig. Dank u wel.

De voorzitter: Uw boodschap is helder, en ook die van mijnheer Van Enk, dus ik ga u terug naar de wethouder. Wethouder Van der Laar.

De voorzitter: O, mijnheer Van Dam en mevrouw Van der Weij.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Ja, dank u. Ik wil toch ook van een tweede termijn gebruikmaken. Nee, ik hoor dat de motie een negatief effect zou hebben op onze positie in de regio, op onze band met wellicht de andere gemeenten, en ik vroeg me af toen ik dat hoorde van onze collega's: is dat dan zo? Dan even terugblikkend en eigenlijk ook reflecteren op wat mijnheer Van Enk net aangaf. Kijk, we vragen al jarenlang om een ondertunneling van de Beatrixlaan en we nemen minimale stappen daarin. En met dank aan de medewerking, of de niet medewerking van de regio. En als we het dan hebben over bijvoorbeeld de bussen en de trammen, wat mevrouw Niesen al aangaf, we zien daar ook eigenlijk een neerwaartse spiraal in. En als we dan kijken naar bijvoorbeeld de Geestbrugweg waar eigenlijk de inwoners al jarenlang, zelfs al voor De Binckhorst, klagen over de situatie op de Geestbrugweg zien we dat daar weinig ontwikkelingen plaatsvinden. En om dan te horen dat de Geestbrugweg ineens wel wordt veranderd, wel verkeersveilig wordt gemaakt, nadat er een enorme vraag komt vanuit Den Haag snap ik dat dat enkele vragen doet opkomen bij verschillende mensen. En dan moeten we denk ik ook realistisch zijn en dan moeten we onszelf afvragen wat willen wij nu eigenlijk, want die samenwerking...

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen wil u interrumpen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter, ik vind het wat de Geestbrugweg nu wel heel erg simplistisch door de heer Van Dam benaderd. We zitten midden in de reconstructiefase van de Geestbrugweg en de Haagweg, en daar wordt zoveel mogelijk nu aan gewerkt samen met inwoners, samen met die financiële impuls die we nu gehad hebben, dus hoe kunt u nu zeggen: er verandert helemaal niets? We zitten midden in dat proces om de Geestbrugweg veiliger, autolouwer en toegankelijker te maken samen met het Kruispunt en de ingang tot de Herenstraat. Nou, ik begreep de reactie de heer Van Dam niet, vandaar.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam wil daarop reageren.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Zeker. Ik heb dat ook nooit ontkend. We zijn daar inderdaad mee bezig. Ik zeg: ik geef aan dat we dat doen op het moment dat er een enorme ontwikkeling aan de andere kant van onze

stadsgrens plaatsvindt, in De Brinkhorst. Daarom doen we dat met een enorme injectie van die andere kant. En daarover snap ik dat op het moment dat dáár ineens de nood zo hoog is dat we dan wel een verandering kunnen doen. Maar op het moment dat onze eigen inwoners vragen daarom, een aantal jaren daar vooral, dan in mindere mate. En dat vind ik jammer. En daarom zeg ik: oké, laten we nu eens kijken wat wij willen. Want we willen niet die dialoog aangaan in de regio op moment dat we niet zelf weten wat we willen. Dus laten we dat nu eens duidelijk maken. Laten we voortgang zetten op waar we vorig jaar mee zijn geëindigd, we hebben daar een strategie daar bedacht met verschillende knelpunten. Laten we daar nu oplossingen voor verzinnen, laten we dat duidelijk op papier zeggen zodat ook in de regio daar aandacht aan kunnen geven. Dat is wat we met die motie bedoelen, en volgens mij is dat niet verschrikkelijk raar.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. En nu ga ik echt naar de fractie van D66, mevrouw Van der Weij als laatste.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik had een aantal kleine opmerkingen. Allereerst zijn we ontzettend blij met het vertrouwen in de wethouder wat geuit wordt vanuit verschillende kanten. We merken vervolgens over de motie dat er veel discussie is over hoe we het moeten opvatten. Als we even naar een ander niveau kijken dan puur naar de woorden. Een vat het positief op als een duwtje in de rug, en de ander vat het vrij negatief op. Wij zijn zelf ook natuurlijk niet voor het stopzetten van zaken maar voor de dialoog, het lijkt me evident. En natuurlijk weten wat we vanuit Rijswijk er zelf willen inbrengen. Die dialoog is al gaande en daar staan we ook volledig achter. Wat me verder opvalt is de Beatrixlaan. Naar mijn weten is er in het Forum over gesproken en was die prio in mijn overtuiging in orde, maar ik ben wel benieuwd hoe de wethouder de planning en de prio van de Beatrixlaan en de ondertunneling daarin ziet of hij dat nog wel kan toelichten? En de heer Van Oelen die adresseerde de MRDH-agenda. Ik zou het niet nog een keer herhalen, anders doe ik het nog een keer verkeerd, dus ik hou het hier gewoon bij. Maar de strategische agenda, die is al beschikbaar en dat heb ik ook in het vorige Forum al even kenbaar gegeven dat het gewoon toegankelijk is op de website die we allen kunnen bekijken, en daar heb ik ook de aankondiging gedaan voor de lezing. Ik dacht ik geef dat even terug. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. De heer Braam.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat we een ding toch niet uit het oog moeten verliezen, is dat de gemeente Den Haag bezig is om feitelijk een stad zo groot als de gemeente Rijswijk volledig aan de grens van de gemeente Rijswijk te ontwikkelen. Recent nog is er een plan naar buiten gekomen over het compleet veranderen van de Megastores, die om te bouwen tot een plek waar maar liefst 9.000 mensen komen te wonen, minimaal. En dat is naast de 25.000 woningen die minimaal gebouwd gaan worden op De Binckhorst en de tienduizenden woningen die extra gebouwd gaan worden in Moerwijk en de directe omgeving. Dat zijn aantallen, dat zijn behoorlijke aantallen. En natuurlijk, als je op een gegeven moment het laatst punt direct de hakken in het zand zet mag dan misschien niet positief zijn. Maar het is overigens een gegeven dat we daar nu al mee bezig zijn om te proberen de mensen juist de goede kant op te leiden. En dat moet vooral ook het signaal zijn van even de rem erop, zorgen dat we duidelijkheid krijgen in de regio en dat we dan stappen kunnen gaan zetten voor een verdere verbetering van het wegennetwerk zoals dat bijvoorbeeld in heel kleinschalig niveau ook op de Lindelaan straks gaat gebeuren. En dat is het idee wat Beter voor Rijswijk voor ogen heeft. Het moet voor alle verkeersdeelnemers straks een positieve impuls hebben. Maar natuurlijk niet zodanig dat we in Rijswijk straks niet meer door kunnen rijden en het principe wat Hagenezen op dit moment al hebben van je komt Den Haag niet uit. De inprikkers, tegelijkertijd zijn – en dat zijn inprikkers voor de gemeente Den Haag – natuurlijk dezelfde wegen ook om uit Den Haag te komen,

daar hoort de Beatrixlaan bij, en zeker wat D66 net vroeg. Nou, daar zou ik inderdaad ook van de wethouder graag nog even een antwoord op willen hebben. Maar ik kan me zo voorstellen dat hij feitelijk wel degelijk achter de intentie staat zoals dat bedoeld is in de motie. Voorzitter, dit is mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dan ga ik naar de wethouder. Wethouder Van der Laar, wilt u reageren op de gestelde vragen en de beschouwing in tweede termijn?

De heer Van der Laar: Ja, dank u wel. In een beetje willekeurige volgorde en van conceptuele grootte, het volgende. Over de Beatrixlaan, wat is daar gebeurd? We hebben daar zelf 30 miljoen voor gereserveerd. We hebben ook in de afgelopen begroting voor 2023 geld voor vrijgemaakt, 365.000 euro, om vanuit die reserve te gebruiken om een haalbaarheidsonderzoek en een verkenning te doen naar de totstandkoming van de tunnel. Tegelijkertijd zijn we bezig met de bovengrondse herinrichting voor het verleggen van die strook hoe dat eruit gaat zien zodat we daar mogelijk op termijn, ik zeg lange termijn, die ontwikkelstrook kunnen gebruiken voor De Bogaard Stadscentrum. Dus vanuit het ontwerp op de kortere termijn voor die bovengrondse verlegging van de rijbanen als op de lange termijn hebben we financieel de ruimte vrijgemaakt en zijn nu ook voor die lange termijn, dus voor de tunnel, de gesprekken gaande met Den Haag. En die gesprekken over de tunnel, daar ben ik het wel met de heer Van Dam mee eens. Eigenlijk staan we daar nu relatief aan het begin, ofschoon we daar vanuit onze kant al vrij lang over praten en überhaupt over de hele Prinses Beatrixlaan denk ik al tien, vijftien jaar met alle voorstellen die daar hebben gelegen. Nou, iedere keer beginnen we dan eigenlijk min of meer weer van voor af aan. Dat blijft zo op de markt hangen. Maar in het vorige college, mijn voorganger, die heeft inderdaad in het kader ook van de gesprekken rondom de MIRT gezegd: wij willen echt serieus aan de slag en daar werk van maken. Want in uw rijtje van woningbouw in Den Haag miste ik eigenlijk ook nog het Zuidwest waar ook nog gebouwd gaat worden. En dat is, en dat ziet Den Haag ook, dat de Beatrixlaan, niet alleen de Dr. Poelslaan een ongelooflijk belangrijke verbinding is. Een inrikker vanuit de A4, en daar hebben ze echt ook belang bij om met ons daarover in gesprek te gaan. Maar dat is een ander tempo die tunnel dan bijvoorbeeld zo'n ontwikkeling als de CID Binckhorst zelf. Ten aanzien van overigens het laatste punt in uw motie van het versmallen van wegen en het moeilijker maken voor doorgaande, dan wordt u – zou het bijna een beetje cynisch kunnen zeggen – op uw wenken bediend, want door WarmtelinQ wordt voor 14 maanden de Prinses Beatrixlaan natuurlijk afgesloten, dan zullen we ook zien wat daar het effect van is en de reacties ook vanuit Den Haag. De MRDH-strategische agenda verwijst ik naar wat mevrouw Van der Weij daarover heeft gezegd. Er zijn meerdere avonden voor georganiseerd om allemaal inspraak daarover te doen en meningen vanuit de raad et cetera. U bent er ook voor uitgenodigd geweest. Vijf dagen waren georganiseerd. En vrijdag is het vastgesteld door de burgemeesters en in de komende periode is daar een gesprek, of u kunt een zienswijze indienen en er is een avond voor georganiseerd. Voor mevrouw Niesen, morgen dat gesprek met de HTM. Er wordt inmiddels zoveel belang op geprojecteerd, daar zullen we zeker over terugkoppelen. Maar hoe ik dat doe dat weet ik nog niet. Ik weet niet of ik daar meteen een RIB over zal sturen, er worden al zoveel RIB's verstuurd, maar daar kom ik zeker op terug in de gesprekken die wij voeren. En ik denk het gesprek dat wij ook moeten voeren over de Mobiliteitsvisie, dat staat ook in de planning over de uitvoeringsagenda van mobiliteitsprogramma en de mobiliteitsstrategie die wij als Rijswijk voeren. We moeten het, denk ik ook heel duidelijk gaan hebben met elkaar over de beelden die we hebben van hoe ziet die toekomst eruit, letterlijk, qua infrastructuur. Want we hebben weinig ruimte om extra wegen of verbreding van wegen te doen, maar hoe zien die wegen eruit, hoe ziet dat stelstel eruit, waar zouden wij nu heel graag extra ov-lijnen hebben? Dat is ook een uitnodiging om alvast over na te denken. Zo hebben we bijvoorbeeld in het coalitieakkoord gezegd: nou, we willen eigenlijk een goede ov-verbinding tussen Den Haag en Delft richting RijswijkBuiten of de Prinses Beatrixlaan. Mobiliteitsvisie, is het er binnen een paar maanden? Nou, daar hebben we zelf al moeite mee om een visie binnen een paar maanden op te leveren, en als dat ook

nog binnen regionaal verband gaat gebeuren.... En dan allerlei praktische vragen, wie moet het vaststellen, hoe gaan we dat doen en überhaupt zijn die gesprekken niet geweest? Ik zie dan in alle andere visies, dat is zeker niet iets wat binnen een paar maanden gedaan kan worden, maar mogelijk kunnen we wel afspraken maken over hoe we daar in de regio mee omgaan, dus dat is wat we wel natuurlijk binnen een aantal maanden kunnen doen. Of in ieder geval ik denk dat u aangeeft dat het ook belangrijk is om daar een perspectief op te hebben of in ieder geval dat proces wat komen gaat voordat er verder iets over BO MIRT besloten wordt. We hebben 1 november ... Dat is wat lastig om het daar over te hebben. Er werd nog een vergelijking getrokken over de strategie om de positie van de Rijswijk of Leidschendam-Voorburg ... Ik wil hier niet over Leidschendam-Voorburg gaan praten, want de kans is best wel groot dat de mensen ook meekijken en dan wil ik geen emoties of wat dan ook oproepen die mogelijk weer daar dan ter bespreking ... Maar ik denk dat we in die zin onze positie binnen het grote geweld, dat zeg ik er wel bij, wel heel goed is gegaan door onder andere ook de expertise die we daarvoor in huis hebben gehaald en dat we op 1 november, hebben we dat met elkaar besproken. En hebben we ook gezegd, gereflecteerd op zo'n avond die we hadden met de procesmanager van het BO MIRT ... En daar hebben we samen, ik ook, over geconcludeerd hoe frustrerend dat wel niet was, en eigenlijk wat daar gezegd: als wij niet tegen zijn wat gaat er dan gebeuren? Ja, dan klapt de provincie over je heen. Dat was eigenlijk het antwoord wat gegeven werd. Er werd gewoon een aanwijzing gegeven voor die tram 1. Ja, dat is super frustrerend als dat wordt verteld. Dus wat is nu de positie in Rijswijk? Ja, het is een heel vervelende positie. Enerzijds ben je klein en heb je echt wel wat in de melk te brokkelen, anderzijds ben je ook gedwongen om je aan de ritmiek en de grotere belangen van de belangen die nationaal ook worden gehecht aan dit niveau om daarin mee te gaan en daar moet je dan als gemeente een weg in te banen. Ik denk eigenlijk dat we dat wel goed hebben gedaan; en daar hebben we het ook in november over gehad, over het verbreden van die scope. Eerst ging het alleen maar over twee trambanen verleggen en wat technische aanpassing op de Geestbrugweg. Maar onze problemen op de Geestbrugweg zijn veel groter dan dat. Het gaat over verkeersveiligheid, het gaat over of zoals mijnheer Van Enk ook zegt al die vervoersmobiliteiten die kunnen daar simpelweg niet naast elkaar bestaan. Dus daarom is er vrij intensief, zoals mevrouw Van Nunen heel terecht zegt, al de afgelopen maanden een ontwerptraject aan de gang om al die zaken te adresseren ook in voorbereiding of om onze eigen positionering binnen de regio zodanig te krijgen dat ook geld is opgenomen of gebudgetteerd - zo moet ik het zeggen - voor de leefbaarheid voor de bewoners van de Geestbrugweg en omgeving. Ook is geld gebudgetteerd voor de herinrichting van de Kruising, ook is geld gebudgetteerd voor de herinrichting van de Herenstraat. Nou, ik denk dat dat binnen de scope van die vierkante kilometers wel goed is. En dan wil ik besluiten met de vragen van mijnheer Van 't Eind over de verkeerscongestie, maar iedereen heeft dat gezegd, dat staat ook, de verkeerscongestie zowel op de Geestbrugweg, als in de regio echt als prioriteit bovenaan de lijstjes. Voorzitter.

De voorzitter: Dank aan de wethouder Van der Laar voor het beantwoorden van de vragen en reageren op de tweede termijn. Ik stel voor de motie in stemming te gaan brengen. En voordat we dat gaan doen wil ik u wel complimenteren, want ik weet niet wat de uitkomst zal zijn, maar ik vind wel dat u een heel kaderstellend debat met elkaar heeft gevoerd en dat u eigenlijk inhoudelijk het wel heel eens bent over het belang van het mobiliteitsvraagstuk voor Rijswijk. Dus ik kijk naar John Massaar. Mijnheer Braam, wilt u een stemverklaring afleggen?

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Nee, ik zou graag een schorsing van vijf minuten willen hebben, als dat even kan?

De voorzitter: Dat kan. We gaan verder vijf minuten schorsen.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Dank u wel.

Schorsing

De voorzitter: Ik zie dat iedereen weer terug is. Wilt u uw plaats innemen? Kan ik de heer Braam aan u het woord geven? U heeft om een schorsing gevraagd. Zal ik op de bel drukken? Alles een eerste keer, ook de bel. Mijnheer Braam, aan u het woord.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Ja, dank u wel. Toch heel even deze schorsing nodig want er is heel veel door de wethouder gezegd en daar zitten behoorlijk wat aanknopingspunten in waar we uiteindelijk ook als raad wat mee kunnen, maar onder andere zit daar één vervelend punt in, dat is dat die Mobiliteitsvisie nog niet duidelijk is of het er ook daadwerkelijk gaat komen, de regionale Mobiliteitsvisie. En ik heb het idee dat we eruit zijn. No signal. Oké, maar ik ga gewoon lekker door. Dus ik heb begrepen dat in ieder geval in januari dat gesprek is met wethouder Mulder over dit dossier ook om dus kracht te zetten achter het tot stand komen van de regionale Mobiliteitsvisie. Dus ik heb het even overlegd ook binnen de fractie, en binnen de fractie is toch verdeeldheid en we gaan ook als het in stemming wordt gebracht verdeeld stemmen. Maar mijn verzoek zal zijn in de richting van de indieners, zeker gelet op de inbreng van de wethouder, om deze motie in te trekken en gewoon achter de hand houden voor eventueel volgende vergadering als blijkt dat de besprekingen in januari met Anne Mulder niet tot enige positieve impuls hebben geleid.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Mijnheer Van Enk, als u namens de indieners geef ik het woord.

De heer Van Enk (CDA): Ja, voorzitter, ik denk dat je met een serieus signaal over de kaders nooit te vroege kant zijn. Beter te vroeg dan te laat. Ik denk niet dat het een technisch probleem is zoals nu wordt gesuggereerd. Er hoeft geen regionale Mobiliteitsvisie klaar te zijn. Daar staat zover we geen serieus voorstel voor te bereiden zolang dat niet op een serieuze manier door de regio is onderkend, en dat blijkt de bereidheid om te komen tot de bedoelde visie. En dat geeft alle ruimte aan de wethouder om op zijn eigen wijze, met zijn diplomatie en met welke gemeente dan ook te bespreken en de dialoog aan te gaan, maar dat moet wel gepaard gaan nu met een duidelijke uitspraak van deze raad. En dat moet niet over een paar maanden, dat moet echt vanavond, want anders zijn we te laat. Dus ik breng de motie zeker wel in stemming.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dat is helder, alleen krijg ik nu net het bericht dat er een technische storing is met het stemmen, dus we wachten op het signaal en daarna gaan we de motie in stemming brengen.

De heer Van Enk (CDA): Bij acclamatie dan maar, voorzitter.

De voorzitter: Dus nog even geduld.

Mevrouw Woudstra (D66): Een punt van orde? Zouden we de stemverklaringen anders alvast kunnen doen, of die kunnen checken?

De voorzitter: Dat kan. Ja. Stemverklaringen bij de motie? Mevrouw Van der Weij, en de heer El Majjaoui. Mevrouw Van Nunen ook. Beginnen we bij mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Onze stemverklaring voor deze motie. Zoals al eerder vanavond gezegd woorden doen er toe, duidelijke taal, en deze motie wordt verschillend geïnterpreteerd.

Mobiliteit heeft wel onze aandacht. We moeten als Rijswijk zelf positie blijven nemen en dat werkt met verbeteren van mobiliteit in Rijswijk. Maar zoals ik al in het begin van deze stemverklaring zei deze motie wordt verschillend geïnterpreteerd en daarom zullen we ook niet met deze motie meegaan. Deze motie maakt het eigenlijk alleen maar onduidelijker dan duidelijker voor ons.

De voorzitter: Dank u wel. De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkeid en Rechtvaardigheid): Dank u wel, voorzitter. De motie op zich, daadkrachtig en benoemt de problemen waar we nu mee zitten en wellicht ook straks. En ik vind dat dat bepaalde zaken hebben aangewakkerd ook bij de wethouder. Alleen die laatste twee puntjes doet het geen recht zowel aan Rijswijk dan wel aan regionaal verband, en dat zou geen effect hebben of geen voordeel op leveren bij een dialoog dan wel een regionale samenwerking. En ik geef het volste vertrouwen en de kans aan de wethouder om met een regionale Mobiliteitsvisie te komen. Hierdoor moeten wij helaas tegenstemmen.

De voorzitter: Dank voor uw stemverklaring. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter kort. Het zal u niet verbazen, of de collega's verbazen dat de Partij van de Arbeid tegen deze motie zal stemmen ook omdat wij vinden dat het dictum niet samengaat met het voeren van een constructieve dialoog, en omdat de Mobiliteitsvisie in ontwikkeling is. Tenminste, wij vinden het niet verstandig om te wachten met de voortgang van de onderhandelingen, en dan allereerst een Mobiliteitsvisie te ontwikkelen. Daarmee lopen we veel te veel vertraging op, en het een kan ook heel goed samengaan met het ander.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Nog anderen? Ja, mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. GroenLinks deelt de urgentie om met een goed mobiliteitsplan te komen voor de regio, maar wij vinden dat deze motie een verkeerd signaal afgeeft richting de regio over onze manier waarop wij willen samenwerken daaraan. Bovendien zien wij ook uit de beantwoording, daar hadden we alle vertrouwen in, dat de wethouder namens het college goed in gesprek is met de regio, en daar hebben we alle vertrouwen in. GroenLinks stemt tegen deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kunnen we nu overgaan tot stemming over deze motie, motie vreemd aan de orde, naar een doordachte regionale Mobiliteitsvisie. Mijnheer Van Enk? De motie is verworpen.

16. Motie vreemd D66, CU, PvdA - Fietzers in Rijswijk

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende motie vreemd aan de orde, fietzers in Rijswijk. Daarbij wil ik als eerste mevrouw Van der Weij het woord geven.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Fijn dat er vandaag ook vertegenwoordiging van de Fietzersbond aanwezig was en dat het tijdschrift voor ons ligt, De Fietsbel, het is wel heel toepasselijk. De fiets- en vervoersmiddelen dat meer aandacht verdienen zeker hier in Rijswijk. Zelf fiets ik met mijn drie kinderen regelmatig door Rijswijk en ik kan je vertellen de adrenaline zit me vaak erg hoog. Het is altijd gevaarlijk, opletten, het is de vraag of we veilig aankomen. Er is genoeg te doen voor fietzers en voor het verbeteren van het fietsen. Op het gebied van asfalteren, overzichtelijker maken van oversteekplaatsen, logische oversteekplaatsen, stallingen, en recentelijk – hebben we het natuurlijk net al over gehad – het strooibeleid. Het kan zoveel beter, en volgens mij willen we dat ook allemaal, maar het gaat natuurlijk niet

vanzelf. We zijn blij met het toegezegde fietsplan en zien graag dat er continu aandacht is voor fietsen. Een fietsambassadeur voor de gemeente zorgt hiervoor. Het vraagt continu aandacht als een duwtje in de rug voor het fietsen in Rijswijk. Vandaar de oproep tot het aanstellen van een fietsambassadeur in lijn met de buurgemeentes en het Biked om dit verder uit te werken. De organisatie waar ondertussen – ik heb net nog even gekeken – alweer 150 fietsambassadeurs zijn, vandaar het indienen van deze motie.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Zijn er andere raadsleden die hierover het woord willen voeren? Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen (CU): Ja, dit plan hebben we dus mede ingediend. Het is een simpele vrijwilligersfunctie die doordat hij of zij een bepaalde titel heeft ook regionaal goed kan samenwerken en de kneepjes van het vak kan leren en gewoon de overgangsroutes, de forensenroutes goed in kaart kan brengen. Het leek ons een goed voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, ik denk dat fietsroutes voor forensen al heel duidelijk in kaart zijn. Iedereen weet precies hoe hij met de fiets in Den Haag komt en ook wat de hindernissen zijn. Ik denk dat wij met een fietsambassadeur of fietsburgemeester, met alle respect, geen enkel extra fietspad krijgen, ook geen verbreding. D66 heeft nota bene gevraagd om dat plan. Dat is ook toegezegd door het college. Nou, een plan zou mooi zijn, een extra fietspad zou nog veel mooier zijn, dan hebt u het CDA ook mee. Maar met dit soort voorstellen dat levert alleen maar ambtelijke uren op die gedraaid moeten worden en daar zien wij geen heil in. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Beide collega's, mede-indieners, die hebben er al veel over gezegd. Wij zien de fietsambassadeur als een ontwikkeling die kan bijdragen aan het fietsplezier, het fietsen, het op de kaart zetten van de fiets in Rijswijk van belang. Een fietsambassadeur kan bijdragen als acties voor veilige fietswegen, fietsverlichting noem maar op. En het valt ook weer, en dat is het mooie, in de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen waar denk ik Rijswijk toch langzaam weer de draad van gaat oppakken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm (Rijswijks Belang): Ja dank u wel, voorzitter. Rijswijks Belang ziet ook geen heil in deze motie. Wij geloven er niet in dat een fietsambassadeur ervoor kan zorgen dat we de gedragsbeïnvloeding waar we zojuist bij het vorige agendapunt met elkaar ook over gehad hebben, dat we dat hiermee bewerkstelligen. Dus wij zullen niet meestemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Nog andere raadsleden die het woord willen voeren? De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid): Ja, ik heb eigenlijk een vraag aan de indieners. In hoeverre heeft dit een samenhang of verband met de eerder aangenomen motie met betrekking tot de wrakken en fietsen die opgeknapt worden voor mensen die het niet breed hebben, minderbedeelden?

De voorzitter: Dan kijk ik even naar de indieners. Welke indiener? Mevrouw Van der Weij, wilt u die vraag beantwoorden?

Mevrouw Van der Weij (D66): Ik zal een poging doen, maar volgens mij heeft dit geen direct verband. Het kan natuurlijk wel zijn dat een fietsambassadeur bijvoorbeeld gaat pleiten voor het weer oppakken van de regeling voor fietsen voor mensen die het niet zo breed hebben voor specifiek jongeren, wat op dit moment is stilgezet. Dat zou daar natuurlijk wel een mooi initiatief kunnen zijn wat daarmee meer aandacht krijgt, maar het heeft geen direct verband.

De voorzitter: Dank u wel. De heer El Majjaoui weer daarop reageren.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid): Ja, dank u wel voorzitter. Bent u bereid om dat citaat op te nemen in deze motie?

De voorzitter: Dat is de vraag aan de indiener mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Ik zie daar niet de toegevoegde waarde in. Nee, dank je.

De voorzitter: Dank voor de indieners voor het toelichten van de motie en de reacties van een aantal raadsleden. Ik wil wethouder Van der Laar het woord geven om te reageren op deze motie.

De heer Van der Laar: Voorzitter, dank u wel. Ik zie daar communicatief wel een hoop kansen in, en weinig bezwaar. Daar moet het een en ander natuurlijk worden uitgezocht. Ik denk dat het wel goed is om te vermelden dat als het wordt aangenomen dan de kosten daarvan bij de HRAP gerapporteerd worden. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Nee? Dan kan de motie in stemming worden gebracht.

De heer Massaar: 21 voor, 8 tegen.

De voorzitter: Daarmee is de motie aangenomen.

17. Motie vreemd – Strooizoutbakken terug in de wijken

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende motie, strooizoutbakken terug in de wijken. De heer Cupedo.

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Ja dank u wel, voorzitter. De wethouder reageerde in het begin al eventjes op onze motie daarover, en daar zijn we een beetje teleurgesteld over, en wij vragen aan de wethouder wat meer creativiteit. En als voorbeeld kan ik u geven, naast de Avalex vuilcontainers in de wijk zit een stroompunt. En het is een kleine moeite om de pasjes van Avalex daar toe te voegen. Bij Avalex daar werken knappe mensen, aardige mensen, en wij willen u vragen: ga met deze mensen in gesprek om te kijken wat de mogelijkheden zijn. Wij realiseren ons ook dat dit op korte termijn niet mogelijk is, niet snel is, maar ga toch in gesprek met de mensen van Avalex. En we horen zojuist ook van onze buurvrouw dat een emmertje strooizout bij het tankstation 11,95 euro kost. En ik zou willen vragen aan de wethouder als het mogelijk is voor de Rijswijkse inwoners op de Gemeentewerf om te kijken of er daar gratis een emmertje strooizout kan worden opgehaald. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cupedo. Mevrouw Harmsen, u wilt reageren?

Mevrouw Harmsen (CU): Ja, ik zou aan de indiener van de motie willen vragen of zij overwogen hebben om in plaats van een Avalexpas bijvoorbeeld een sleutel aan een kleine groep in iedere wijk te geven. Iedere wijk heeft vaak een wijkapp, een soort van wijkvader overste. Bij ons is dat zo'n feestregelaar, dat die weet waar gewoon een ijzeren sleutel is, geen gedoe met pasjes. Dat dus één persoon daar klaar staat in verband met ijzel en niet iedereen dus een emmertje kan halen. Zou dat een praktische aanpassing kunnen zijn?

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Het liefst houden wij het simpel natuurlijk met een Avalexpas, maar als dat een optie is nemen wij dat zeker mee.

De voorzitter: Ja, dank u wel voor uw reactie. Ik zag een hand van mevrouw Kames. Mevrouw Kames, aan u het woord.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. In principe is het in Den Haag zo, want wij hebben ook bij Den Haag gewoon heel veel strooizout gehaald om het bij onze winkel te doen, dus ik neem aan dat dat ook hier bij de Gemeentewerf gehaald kan worden. Nee? Oké, nou, als dat in de motie zou staan dat het dus gewoon gratis strooizout afgehaald moet worden bij de Gemeentewerf dan ben ik ervoor.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij.Rijswijk): Ja dank u wel, voorzitter. Ik zou eigenlijk de wethouder willen vragen of hij misschien in de gedachtegang van de motie zou willen kijken naar oplossingen die aangedragen kunnen worden en dan kunnen wij zelf allerlei oplossingen bedenken, maar ik denk dat er genoeg knappe koppen zijn bij de ambtelijke ondersteuning die deze oplossingen zouden kunnen bedenken, dus ik zou als voorstel willen doen dat misschien de gedachte van de motie over te nemen en zelf met een voorstel te komen hoe wij dit op een goede manier kunnen oplossen. Tot zover.

Mevrouw Woudstra (D66): Ik heb sympathie voor de motie. Vanuit D66 hebben we dat ook. Ik sluit me graag aan bij de woorden van Wij. Rijswijk om het college wat ruimte te laten bij de invulling daarvan. Ik heb die woorden ook eerder gehoord vanuit het college dat er inderdaad naar het strooibeleid gekeken gaat worden, en dat dit erin meegenomen kan worden. Dus ik zou daar graag wat ruimte inzien om daar de praktische invulling ook bij het college te laten.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Ja dank u, voorzitter. Aansluitend bij de collega van D66, ik wou het nog iets strakker zetten qua ruimte, maar wij moeten niet op de stoel van de uitvoering gaan zitten, en dat zitten we hier te doen door sleuteltjes en kaartjes te bedenken voor Avalexpassen. Wij zijn een controlerend orgaan van het college. Ik wens de wethouder heel veel succes met het goed nadenken over dit. Hij heeft in de eerste termijn er al wat over gezegd. Hij wil ernaar kijken, hij neemt het mee. Gaan wij nu toch niet hier allerlei dingen zitten te bedenken wat ambtenaren moeten doen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Nog anderen? Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen (GroenLinks): Ja dank u wel, voorzitter. Wij vinden het op zich een hele sympathieke motie, maar we hebben natuurlijk ook het verhaal van de wethouder gehoord over het

ontvreemden van het zout en de technische problemen. Dus in lijn met de collega's van Wij. en D66 zijn we benieuwd naar wat de wethouder ermee gaat doen, en dat wachten we even af. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel aan de raad. Ik ga het woord geven aan de wethouder, de heer Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik kan er denk ik vrij kort in zijn. Ik denk dat de suggestie die door Wij. Rijswijk gedaan wordt is ook hetgeen wat ik zou willen uitvoeren. Ik ga kijken wat de mogelijkheden zijn, wat we kunnen doen om zout beschikbaar te stellen of zand beschikbaar te stellen, wil ik ook namelijk iets breder trekken dan alleen zout, als we het over het milieutechnisch aspect hebben. We gaan kijken. Hoe we dat doen weet ik nog niet, maar het wordt gewoon bekeken. Deze motie, zoals ik al eerder zei, de Avalexpas. U verwijt mij of u vraagt mij meer creativiteit, maar u vraagt mij tegelijkertijd ook om een goed lopend bedrijven als Avalex iets te laten doen wat niet tot hun kerntaak behoort. Het is een gemeenschappelijke regeling, dus daar zit best wel wat werk in om dat op een goede manier voor elkaar te krijgen. Wil ik het gesprek aangaan met Avalex? Met alle plezier ga ik het gesprek aan met Avalex daarover, dat wil ik best wel doen. Ik ben alleen wel enigszins bang dat zij wel tot dezelfde conclusie gaan komen als ik, maar dat laat ik hen wel besluiten dan. Ja, dus nogmaals; ik neem dan graag de suggestie over die door meerdere fracties nu gesteld is om te kijken op welke manier wij stroommiddelen beschikbaar kunnen stellen en wat de gevolgen daarvan zijn en hoe we dat technisch uit gaan voeren. Ik hoop dat u daarmee een voldoende antwoord heeft. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank aan de wethouder. Ik kijk nu naar de indieners. Ik wil u vragen met de beantwoording van de wethouder of u deze motie met deze toezegging van de wethouder wil intrekken?

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Met deze toezegging nemen wij genoegen.

De voorzitter: Dan is met deze toezegging de motie ingetrokken en dan gaat de wethouder aan de slag met alle voorstellen die u heeft gedaan, want met de strekking was u het mee eens. Dank u wel.

18. Motie vreemd – help de inwoners halte Treubstraat

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt, en dat is de laatste motie vreemd aan de orde van de dag met als titel: help de inwoners halte Treubstraat. En dan kijk ik eerst naar de indiener, de heer Kaffa van de fractie Wij. Rijswijk.

De heer Kaffa (Wij.Rijswijk): Yes, dank u wel voorzitter. Voorzitter, al enige tijd heb ik nauw contact met een groep bewoners uit de Churchill Torens. En deze bewoners die voelen zich eigenlijk bijna afgesloten van Rijswijk en omgeving. De enige vorm van vervoer die voor deze groep mensen geschikt blijkt, te weten de tram, stopt namelijk niet meer bij hun halte. Nou ja, de tram die stopt wel, maar de passagiers die mogen niet meer in stappen. Dat heeft als gevolg dat de mensen volledig afhankelijk zijn van andere vormen van vervoer en vervoer dat gezien de grote verkeersdruk op de Treubstraat-Volmerlaan nagenoeg onbegonnen werk is. Immers de mensen waar we het over hebben zijn gemiddeld gezien de pensioenleeftijd al geruime tijd gepasseerd. Ze voelen zich simpelweg niet meer veilig in de hectiek en drukte die het dagelijks verkeer daar ondervindt. Alternatieven zijn naar eigen zeggen voor inwoners niet geschikt. De wandeling richting de bushalte is eigenlijk al te ver, en behalve dat het in- en uitstappen van de bus een stuk lastiger is dan het in- en uitstappen van een gelijkvloerse tram is het met een rollator extreem gevaarlijk. Daarom dient Wij. Rijswijk deze motie in, de motie om wat ons betreft te zorgen dat een groep van onze inwoners, inwoners die hebben

geholpen onze stad te maken tot wat het nu is, ook een comfortabele oude dag te gunnen en met de manier van mobiliteit die bij hun behoeften past. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kaffa. Zijn er anderen ... Mijnheer Cupedo.

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Dank u, voorzitter. Wij vinden deze motie een beetje vreemd, merkwaardig. Afgelopen Forum hebben we de wethouder gevraagd wat de mogelijkheden zijn om een – we noemen het maar – een ruilhalte in te dienen. Nou, de wethouder weet daarvan, op de Huis ter Landelaan en de Van Beersstraat om te kijken wat de mogelijkheden zijn om die op te heffen en om de Treubstraat te hanteren, te laten blijven. Dus we zijn benieuwd naar het antwoord van de wethouder daarvan.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Ook wij weten dat de mensen daar boos en verdrietig zijn, mensen hun halte missen en actie aan het voeren zijn, ook actief actie aan het voeren zijn. En D66 Rijswijk is natuurlijk voor het openhouden van het ov, heb je ook geen uitruil van haltes. We weten ook en zowel GroenLinks als ik zelf zijn bij de MRDH aanwezig bij de vergaderingen en weten dat er vragen liggen over het sluiten van haltes, het tijdelijk sluiten van haltes. De legitimatie daarvan kunnen we uitleggen waarom de ene halte wel de andere halte niet, en kunnen we dat niet alleen financieel uitleggen maar ook maatschappelijk. Dus die vragen liggen daar, en die volgen we ook nauwgezet. En we zijn eigenlijk vooral benieuwd met betrekking tot deze halte, en misschien ook wel de andere twee haltes die tijdelijk zijn opgeheven, wat zijn er voor andere mogelijkheden qua vervoer? Is er een belbus? Rijdt het? Hoe zit het met Welzijn Rijswijk? Ik ben benieuwd of de wethouder, ik weet niet misschien andere wethouder dan mobiliteit daar antwoord op kan geven? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm (Rijswijks Belang): Ja, dank u wel voorzitter. Ja, mijn fractie vindt het een sympathieke motie. Er verdwijnen steeds meer haltes uit Rijswijk, daar hoeven we het niet over te hebben, maar dat vinden wij gewoon treurig. En het is misschien nog des te treuriger, ik zit drie keer in de week in tram 17, 's morgens en 's avonds. De tram stopt bij de halte omdat het stoplicht op rood staat, maar de deuren gaan gewoon niet open behalve als je even aan de chauffeur vraagt of hij de deuren opendoet. Nu laat hij gelukkig wel de mensen met een rollator nog steeds op die halte er af en toe eens uit, maar het is eigenlijk te gek voor woorden dat we daar sowieso dertig seconden stilstaan en dat de deuren gewoon niet opengaan, dus wij zullen de motie van harte steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere raadsleden? De heer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk een vraag aan de indiener hoe hij aankijkt tegen een passend alternatief? Daar ben ik nog wel gewoon benieuwd naar. En ik vind in dit geval precies, mevrouw Koegler heeft het ook aangegeven, deze tram stopt daar gewoon. En we hebben hier ook insprekers gehad, het gaat echt over een aantal minuten of seconden – zes seconden, heel goed – en nu weten we uit betrouwbare bron dat onze wethouder morgen een gesprek heeft met HTM. Misschien kunnen we het aan elkaar koppelen, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kaffa wil daarop reageren. Dan geef ik het woord aan de wethouder, Van der Laar.

De heer Van der Laar: Ja, we hebben daar veel over gehad, en ik heb er ook veel over gesproken in de vorige twee momenten waaronder het vorige Forum, dus ik zou dat niet herhalen. Het is gewoon balen dat dat is opgeheven tijdelijk door de HTM. Ik zal het morgen zeker inbrengen en kijken, precies die vraag die gesteld is. Dus het is al vaker naar voren gebracht maar nu ook dan op bestuurlijk niveau, wat is daar dan de reactie op, want het voelt gewoon heel vreemd. Overigens is er natuurlijk ook nog wel de bus die daar stopt 30 en 53, en die stopt ook op het Centraal Station. En binnen 300 meter heb je alle vervoersmodaliteiten tot je beschikking. Dat is wel een feit waar we wel van op de hoogte moeten blijven, of we moeten naar blijven kijken. Als je het algemene criterium neemt voor haltes in de bereikbaarheid van huizen dan zit dat tussen de 400 en de 750 meter. En dit zit op de 300 meter. Het is nog steeds vervelend als je gewend bent dat je halte voor je deur weggaat dat het dan niet is. Maar als je het dan hebt over passende alternatieven is ook de vraag: wat zijn passende alternatieven bij andere haltes die minder dan 300 meter van je huis verwijderd zijn, meer dan dat? En ik heb op dit moment, dat hebben we al besproken, geen passende alternatieven behalve dan bus 30 en 53 en het lopen of fietsen naar het station. Maar dat heeft de indiener geloof ik ook niet anders had hij denk ik daar wel een motie over ingediend. Maar dat hoor ik graag in tweede termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja. De heer Kaffa.

De heer Kaffa (Wij. Rijswijk): Om met de woorden van mijn collega mijnheer Sleddering te spreken: we moeten niet op de stoel van de wethouder gaan zitten.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik had nog een vraag gesteld over Welzijn Rijswijk en de belbus, en die is nog niet beantwoord.

De voorzitter: Wil de wethouder daar nu op reageren?

De heer Van der Laar: Ja sorry, ik was in de afwachting, misschien dat er nog een andere vraag kwam. Daar heb ik het antwoord nu niet voor paraat, wat ik begreep heb je ANWB AutoMaatje, die zou je kunnen gebruiken. Ik hoor ook verhalen dat de taxi niet voor de deur zou kunnen komen omdat er tijdens de spits omdat er geen kruis zou zijn voor de oprit, maar er is wel een kruis die eigenlijk automobilisten ervan zou weerhouden om voor de oprit te gaan staan tijdens de spits. Als ze dat niet doen dan kunnen we als gemeente dan op dat gedrag niet zo heel veel sturen. Maar ja, dat is voor vanavond in ieder geval mijn antwoord op mevrouw Van der Weij.

De voorzitter: De heer Van Malsen wil ook reageren, zie ik, vanuit zijn portefeuille.

De heer Van Malsen: Ja, ik was bijna bang dat ik deze hele raadsvergadering door zou komen zonder ook maar een woord te zeggen, maar gelukkig mag ik dan toch nog even het woord nemen. De collega naast mij noemde het ANWB AutoMaatje-project al. De vervoersdienst van Welzijn Rijswijk is onlangs gestopt. Nou, op het initiatief van de CDA-fractie zijn wij begonnen met onderzoeken van de haalbaarheid van het ANWB AutoMaatje-project als vervanging. We zijn op dit moment bezig met een evaluatie van de vorige vervoersdienst Welzijn Rijswijk en we verwachten begin volgend jaar met ANWB en Welzijn Rijswijk in gesprek te gaan over de project hoe haalbaar dat is om dat in Rijswijk te gaan implementeren. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan tweede termijn. Dan mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja dank u wel voorzitter. Ik zal het kort houden, hoor. Blij met de woorden van wethouder Van Malsen omtrent ANWB AutoMaatje. Ik hoop dat die ontwikkeling de goede kant op gaat, en dat koppel ik dan gelijk aan de vraag aan de indiener van de motie, want van die verwacht ik nog een antwoord wat hij ziet als passend alternatief? En is bijvoorbeeld zo'n particulier vervoersdienst als ANWB AutoMaatje in uw ogen ook een passend alternatief wat u oproept in uw motie?

De voorzitter: Mijnheer Kaffa, wilt u daarop reageren?

De heer Kaffa (Wij.Rijswijk): Ik ben zelf niet voldoende op de hoogte van ANWB AutoMaatje om daar nu op dit moment een concreet en goed antwoord op te geven. Wat mij betreft, als ik dat mag zeggen, betreffende deze motie, als ik alvast mag spreken, is het dat ik deze graag op dit moment zou willen aanhouden tot na het gesprek die de wethouder heeft gehad bij de HTM om daar vervolgens op een later moment een iets weloverwogene beslissing over te nemen.

De voorzitter: Prima. Dan wordt deze motie aangehouden, en u brengt het later nog een keer aan de orde?

De heer Kaffa (Wij.Rijswijk): Correct.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hoeft deze motie inderdaad niet in stemming te komen, dan is het aangehouden. Dank aan uw raad ook voor de bespreking van deze motie.

19. Sluiting

De voorzitter: Dan zijn we bij de sluiting. Dat is best snel gegaan, ja. Nou, ik hoor andere geluiden hier om mij heen. Althans ik merk als je voorzitter bent dat je vindt dat het snel gaat. Het is vandaag ook de laatste raadsvergadering van het jaar. Het is toch wel een belangrijk moment, de laatste vergadering. En bij zo'n laatste vergadering voor het reces hoort ook altijd zo'n soort terugblik. Ja, ik denk dat u terugblijkt op best een druk jaar met de gemeenteraadsverkiezingen, de vorming van de coalitie, het inwerken van de nieuwe raadsleden die net begonnen zijn, dus ik denk dat het best een enerverend jaar is geweest, als ik zo om me heen kijk. Maar ik hoop dat u straks een paar rustige dagen met dierbaren hele fijne goede kerstdagen zult doorbrengen, vooral in gezondheid uiteraard en ook een hele mooie jaarwisseling gaat doormaken. Ik moet zeggen dat ik de afgelopen dagen alleen maar bezig ben geweest met oud en nieuw en mogelijke problemen die daarmee gepaard gaan, maar ik hoop dat we samen een hele fijne, mooie jaarwisseling gaan meemaken. En we hebben hierna een hele mooie borrel begreep ik, ook aangekleed. Ik sluit hierbij de vergadering.